

YIDDISH BOOK CENTER NEWSPAPERS COLLECTION
NUMBER KC5780-185mfv08i30

GERECHTIGKEIT (YIDDISH JUSTICE)

Volume 8 Issue 30
July 1926

THE KHEEL CENTER FOR LABOR-MANAGEMENT
DOCUMENTATION AND ARCHIVES
CORNELL UNIVERSITY LIBRARY

YIDDISH BOOK CENTER

AMHERST, MASSACHUSETTS

This collection was made possible with the support of
Abby Joseph Cohen and David M. Cohen.

Gerechtigkeit (Vol. 8, Iss. 30)

Keywords

International Ladies' Garment Workers' Union, ILGWU, Gerechtigkeit, labor unions, clothing workers, textile workers, garment workers, garment industry, New York, United States, Yiddish, Jewish

Comments

Justice was the official publication of the International Ladies' Garment Workers' Union ILGWU from 1919 to 1995. Editions of *Justice* were published in English, Italian, Spanish, and Yiddish. When compared side by side, the content of some of these different editions of *Justice* shows significant differences.

Gerechtigkeit was the Yiddish-language edition of *Justice*.

ארכייטער פון אלע
לענדער, פאראיי-
ניגט שייד, און די
וועלט וועט זיין
שייערע!

בצדקתי החוקתי
ולא ארפה.
(איוב, כ"ז, 6.)

אפיציעלער ארגאן פון דער אינטערנעשאנאל גיידיס בארמענט ווארקערס יוניאן

Vol. VIII. No. 30.

New York, Friday, July 23, 1926

פרייטאג, 23 מער יולי, 1926

PRICE 3 CENTS

צווייטע פֿיקעט דעמאָנסטראַציע מאָנטאג פֿריה
נאָך שעהנער און מאַסיזער ווי די ערשטע!

איבער דרייסיג טויזענט מוטיגע סטרייקער פארפלייצען די גאסען אין „נארמענט סענטער“ — דעמאָנסטראציע רופט אַרױס גרויס באַװאָנדערונג בײַ אַלע קלאַסען מענשען. — פּאָליצײַ װײַל שטערען דעם מאַרשױט און קאָן נײַט! — מאַכט אַ סך אַרעסטען גלאָט אין דער װעלט אַרױן. — פּרעזידענט זיגמאַן גיט אַרױס אַ פּראָטעסט־סטײטמענט געגען די האַנדלונג פֿון דער פּאָליצײַ. — הײַכניגע הורא געשרײען פֿון טױזענדער העלדער באַגלייטען די „פּאַטרוֹלס“ מיט די אַרעסטירטע סטריי־קער. — זיגמאַן, הײמאַן, גינפּאַ, באַרױכאװיטש, זימערמאַן און אַלע אנדערע סטרייק־פּיטער געהען אין לײן מיט די סטריי־קער. — גענאָסע אב. קאַהאַן, רעדאַקטאָר פֿון „פּאַרװערטס“, סאַלוטירט די סטרייקערס אױף דער פּיקעט־לײן. — קײן אומ־אַרדנונג אין דער גראַנדעזער דעמאָנסטראציע.

האָם באַשטעטיגט די ריכטיגקייט פון די קלאַגעס פון די אַרבייטער געגען די שענדליכע איבלען, וואָס עקזיסטירען אין דער אינדוסטריע.
„דער באַריכט פון דער קאָמיסיע שטעלט מיט זיך פאַר אַן אויפריכטיגען פאַרזוך צו באַזייטיגען די איבלען פון דער קלאַק אינדוסטריע, אָבער לויט דער מיינונג פון דער יוניאָן גרייכען זיי ניט דעם וויכטיגסטען פונקט פון דער קרי-טישער לאַגע אין דער אינדוסטריע. אויפ'ן גרונד פון אַם דער איבערצייגונג האָט די יוניאָן איינגעלאָדען יעדע אַסאָיאַיישאַן אין דער קלאַק אינדוסטריע, גלייך נאָך דעם ווי דער באַריכט פון דער קאָמיסיע איז פאַרעפענטליכט גע-וואָרען, צו קאָנפערירען וועגען באַזיינען די קאלעקטיווע אַגרימענטס, האַפענ-דיג, דאַס דורך אַ גענויער באַטראַכטונג פון דער יוניאָנ'ס פראָגראַם, וועט מען אפשר קומען צו אַ קאלעקטיווע אַפּמאַך.
„אונזער איינלאַדונג צו קאָנפערירען וועגען די באַדינגונגען פון אַ נייעם (שלוס אויף זייט 2)

די צווייטע פיקעס דעמאָנסטראַציע, לעצטען מאָנטאָג פריה, האָט פיל איבער-
שטיגען די ערשטע מיט א וואך צוריק. עס איז געווען די גרעסטע פיקעס דעמאָנ-
טראַציע וואס ניו יארק האָט ווען עס איז אָנגעזעהן. דער „נארמענט סענטער“
איז בוכשטעבליך פאַרפלייצט געווען מיט א מעשישעוים פון צעהנדליגער טויזענטער
קעג און עס האָט גערוישט און געברויט מיט לעבען און קאמף!

דער נאנדירער מענישע „שטראָם פון די סטרייקער האָט זיך באוואויגען און
געצויגען ארום די קלאוס שעפער און סטאק-הילדער פון די מאנופעסטורערס און
דזשאבערס, אין דער שעהנסטער און בעסטער ארדנול. קיינע אומרוהען זיינען
ניט פארגעקומען, קיינע געשלענען. די סטרייקער האָבען מארשירט ווי א דיסציפ-
לינירטע ארמיי, פול מיט ענמשלאָסענקייט פאר'ן גרויסען קאמף וואס ווערט איצט
געפאכטען, און מיט'ן באוואוסטזיין, צו קעמפען ביז צו א זיג! ביז דער כאָאָס וועט
פון קלאק-טרייד פארטריבען ווערען, און זיי וועלען זיין מעהר געזיכערט מיט זייער
לעבען און עקזיסטענץ. און מענישען פון אלע קלאסען האָבען באוואונדערט די גרוי-
זע ארמיי פון סטרייקער. און זייער רוהיגע האלטען זיך.

דאס האט אבער נישט געשטערט די פאליציי צו מאכען "האָסילי" ארעסטן, פאר גארנישט! אפשר מיט דער איינציגער כונה צו ברענגען זיי אין קאורט, באשטראפען צו דריי דאלער א קאפ, כדי אויסצולייזענען די יוניאנדאסעס. איבער 200 סטרייקער זיינען יענעם טאג ארעסטירט געווארען אהן א שום פאר וואס, און גראטעס איז גימנאז האָט, אין נאָמען פון דער יוניאן, פארעמענטליכט א העפטונגען.

און מיט פאראכטונג האָט די גרויסע מאסע געקוקט אויף דער פּאָליציי וואס האָט אומשולדיגע געגעפאקט אין די "פאטרוולס" און זיי אפגעשיקט אין קאורט צו געהמען פאר זיי דריי דאָלער אַ שטיק! און מיט הילכיגע טראַגעדיען האָבן די באַגלייט די "פאטרוולס" מיט די סטרייקער. די מאסע האָט געקוקט אויף די אַרעסטען מיט פאַרדרוס און פאַראכטונג, קיינער אָבער האָט זיך נישט געלאָזט פראוואַצירען צו אַ געשלעג, אויף וועלכען די פּאָליציי האָט אַדאָיאַ געווארט, צו האָבן אַן אויסרייד איבער געוואלט צוצוטרייבען די שעהע דעמאָנסטראַציע, וואס איז איהר ווער נישט געווען צום האַרצען. און זאָלען מאסע די סטרייקער אויך אויף וויי-טער זיך נישט לאָזן פראוואַצירען צו אַ געשלעג. זאָלען די פּאָליסלייט זיין די וואס שטערען די אַרדנונג!

צוואמען מיט די מאסען סטרייקער, זיינען נעווען אויף דער פיקעט ליין אלע פיהרער פון גרויסען סטרייט. אין פיקעט ליין איז געגאנגען פרעזידענט זינמאן, מער גערושער היימאן, באָרנאָוויטש, ניופאָ, פאָרטנאָי, זימערמאן, אנטאָניני און אלע אנדערע פיהרער פון סטרייט. די אפיצירען זיינען געגאנגען גלייך מיט די סאָלדאטען און דאָס האָט צוגעגעבען מעהר פייערליכקייט צו דער גראנדיעזער דעמאָנסטראציע. אויף דער פיקעט ליין איז אויך נעווען געגאסע אב. קאהאן, רעדאקטאָר פון „פארוערטס". ער האָט סאָלדירט און באַגריסט די בראווע עמפער. ער האָט באַטראַכט די גרויסע ארמיי סטרייקער און באַוואונדערט זייער שטעלע האַלטונג אין דעם גרויסען קאמף.

**וַיִּנָּמְא אִיז הַיִּמָּא עֲנַמְפִּעֵדְעוּ אוֹיָא דְעָם נְאֻוְעֵדְנָא'ס
סְמִימְעֵנְט**

לעצטע וואך האָבען די פיהרער פון „אינדאָסטריעל קאָנסיל“ זיך געווענערט צו נאָווערנאָר סמיטה, ער זאָל זיך אַרייַנמישען אין דעם סטרייט. דער נאָווערנאָר האָט, פאַרשטעהט זיך, זיי אויפגענומען נאָכ פריינליך און נאָכדעם פאַרעפענטליכט אין דער פרעסע אַ סטייטמענט וועגען דעם באַזוך פון די באַלעבאַסטיס. אין איין וועג האָט שוין דער נאָווערנאָר אויך געמאכט אַן אַפּיל צו די שטרייטענדע צידים צו פאַרענדיגען דעם קאמף, צו קומען צו אַ סעטלעמענט.

אויף דעם נאָווערנאָר'ס סטייטמענט איז אַרויסגעגעבען געוואָרען אַן ענטפער פון פּרעזידענט זינגסאן און מענדערוועל הייטסאן. די הויפט־פיהרער פון דעם סטרייט. דער ענטפער צום נאָווערנאָר לייענט זיך, ווי פאָלגט:

די אינזערענשאַנל ליידס נארמענע וואַרקערס יוניאן און די וואַסינגטאָן
באָאָר פון דער קלאַסיקאַלער יוניאן שאַפן אַפּ ווי נאָכערדיג די ענשערענע
פון נאַטורעלע ממש אַרייַנצוברענגען שלום און אַ שטאַנדאָרט פֿאַר
אין אונזער אינדוסטריע. מיר שטימען אויך צו זיין מיט זיין ליב פֿאַר דער
פּעדיגער און אומפֿאַרמיאָשער אַייספֿאַרונג פון די פּאַקעטן פון באַדינגונג
אין דער קלאַסיק אינדוסטריע, וואָס איז דורכגעפֿיהרען געוואָרען פון דער קאָ-
סיטי, וואָס ער האָט באַשטימט מיט צוויי יאָר צוריק. די יוניאן איז ספּע-
ציעל דאָמבאַר דער פּאַסיטע שוין דערפֿאַר, וואָס די אַייספֿאַרונג אַוואָרע

**פרעז. זיגמאן אדרעסירט פילאדעלפיער
קלאוקמאכער וועגען נייעם אגרימענט**

אָנענהאַלטען אין פילדעלפּיא פאר מאָ-
נאַטען לאַנג. צעהנדליכער מיליאָנאַכער
האַבען אַנטויל ענומען אין דער דײַם
קוסט און האָבען געשטעלט פראגען. די
ענטפערס זינען פּרעזיעזעס זינמאן האָ-
בען קלאָר געמאַכט אייניגע פון די מעהר
אָמפליצירטע פונקטען, אין פאַרבינדונג
מיט די פאַדערונגען. צווישען די הויפט
פאַרשלאגען, וועלכע זיינען אָנגענומען גע-
וואָרען ביים מיטונג זיינען די פאָלגענדע:

1. דירעקטע פאַרזאַמוואָרליכקייט
פון דזשאבערס פאר ארבייטס־באדינונג
גען אין די קאנטראקטאָר שטעפער.
2. עשש סעקורויטי פאר אַ לאַך
יאַלער דורכפיהרונג פון אַנימענט. אזא
קעש סעקורויטי קאָן פאַרהאַלטען ווערען
פון דער יוניאָן אין פאל פון ניס נאַכ־
(שליס אויף זייט 12)

אויף א מיטיג פון עטלאכע הונדערט מיטגלידער פון דער קלאָז און סוף אַרנאָיאַציע אין פּילאָדעליאַ, וועלכע איז אַפּגעהאַלטן געוואָרן דין טאָג אָונט, דעם 13טן יולי, אין האָל פון פּילאָדעליאַ אַרבייטער אינסטיטוט, 8טע און לאָקוסט סט., זיינען דער באַטרעט געוואָרן אַ רייע פאַרשאַנענע, פאַרנעבראכט פון פּרעזידענט זיגמאָן וועלכע דארפֿען איינגעשלאָסן ווערען אין דעם נייעם קאָלעקטיוו אַנרימענט פּילאָז און סוף טריי.

עס איז געווען דער גרעסטער מיטיג

ב. שלעויןנער אין דער
אינטערנעשאנאל
יוניאן באנק

דעם מאַנטאג אין דער פרייה האָט
עקס-פרעזידענט פון אונזער אינסער-
נעשטאָנאַל, ב. שלעזינגער, פארנומען זיין
נייעם אמט אלס וויס-פרעזידענט פון
ער אינסערנעשטאָנאַל יוניאָן באַנק, 5טע
עוועניו און 21סטע סטריט.
ברודער שלעזינגער איז מאַנטאג אין
דער פרייה נעקומען אין דער באַנק און
האָט זיך גלייך גענומען ענערגיש צו
דער אַרבייט, אויף זיין געוויינליכען
שטייגער. פון איצט אָן און ווייטער
וועט ער יעדען טאָג זיין אין באַנק און
אלע די, וואס האָבען זיך צו כאַראַטער
וועגען געפֿעס וואס אנבאלאנגט פינאַנ-
ציעלע אנגעלעגנהייטען, וועלען אים קע-
נען זעהן יעדען טאָג אין באַנק.
ברודער שלעזינגער איז גרייס אויפֿ-
צונעמען אלע זיינע פריינד און באַקאַנ-
טע, פון אונזער יוניאָן, און אויך פון
די אנדערע אַרבייטער ארגאַניזאַציעס,
וועלכע האָבען מיט די פֿרעזען וועגען
באַנק־אנגעלעגנהייטען, זענען געקומען
און אַפּאָנט, ווענען שיען נעלס דאָ
קרויבס אין אויסטאָנד, ווענען שטעטלעך
מען, און נאָך אנדערע אנגעלעגנהייטען
וואס האָבען צו טאָן מיט מאָדערנע גע-
זאָנען. אלע וועלען פריינדליך אויפֿגע-
נומען און אויסגעהערט ווערען.

אינהאלט פארצייכנים

„גערעכטיגקייט“ נומער 30

זייט 2 און 3. סמדיק-נדיעס.

זייט 4. מריוד און ארגאניזאציעס-פראגען.
זייט 5. די מוטער פון די קעמסקיס —
מאקסיס גארקין. מיט פארדריסס — אב-
בריען.

זייט 6. עדימאריעלם.

זייט 7. אויפ'ן קאנגרעס פון די פ. ע. פ.
קלובס — על עם. פון ארכיוו (געדיכט)
— אנדערס רייזען. זייט נים דעם קאפ
(פאליטיקאן) — דער לעבעדיקער.

זייט 8. אינזערעסאנטע דעבאטע וועגן דעם
גענעראל סמיוק אין ענגלאנד — פ. ז.
צו די אידשע שריווער אין סאוועט
רוסלאנד — הלל ראגנאף און חיים
ליבערמאן.

חייב 9. עדיוקווענאל דעשארמטענא. אפער
 אפערס פון דעשארמטענא.
 חייב 10. פון ארבייטסלעזען אינשורענס אפער
 אפערס קאלמשיין.

11. שלום און שווערליכענסט.

אגרום פון דער יוניטי הויז

דאס דארפט איהר האבען אין זינען. אויב איהר ווילט פארהען אין דער יוניטי הויז — און פארהען אהר דארפט איהר אומבאדינגט — זאלט איהר ליבערשט נלייך זיך רעדזשיסטירען, פאר ווען וועט ווילט ארויספארהען, וועט איהר זיכער זיין, אז קיינער וועט דארט אייער פלאץ נישט פארנעמען.

דער רעדזשיסטירישן אפיס נעמינט זיך אין דער אינטערנעשאנאל-בילדינג, 3 וועסט 16טע סטריט.

אין דער יוניטי הויז הערשט דער שטייגער נייסט פון פריינדשאפט און בריי-דערליכקייט. די נאנצע אטמאספערע דארט איז אזא, וואס פארשטענדט און פארשטייט דאס לעבען. די צייט ווערט דארט פארבראכט אין כל המינים פארנע-ניגענס. ווער עס פארהט אין דער יוני-טי הויז איינמאל, פארהט שוין אלעמאל.

מיך האבען די וואך נעהאט א נאנטע נרום פון דער יוניטי הויז אין פארעסט פארק. איינצע נעסט, וואס זיינען די וואך נעממען פון זייער וואקסישן אין דער יוניטי הויז, זיינען נעממען אין זעלע פארק מיט א נרום פון דארטען. זיי האבען זיך גארניט נעמענט נענוג אפלו-בען, ווי גוט זיי האבען דארט פארבראכט. איינצע פון זיי, דוקא א שעה מיידעל, האט אויסגערופען: „נאטינג טו ביט די יוניטי הויז!“

מיר זיינען מיט איהר פאלקאם איינ-פארשטענדען. עס איז ווירקליך אזוי. מיר ווייסען שוין פון לאנג, אז „טהער איז נאטינג טו ביט די יוניטי הויז.“ און וואס ווייטער ווערט עס אלץ מעהר בא-קאנט צווישען ברייטען עולם, און דער באזוך דארט ווערט אלץ גרעסער. און

לאקאל 20 באשליסט צו רופען א סטריי-פאר א 40 שטונדיגע ארבייטס וואך

נעווארען, דאס וויבאלד די באסעס וועלען נישט נאכגעבען דעם פונקט מיט גוטען, זאל דערקלערט ווערען א סטרייט.

די רעזאלוציע ווערט האבען אויף זיי-ער לעצטען מיטטיג אויך געוויזען א ביי-שפיל פון יוניאן-סאלידאריטעט. טראץ דעם, וואס זיי אליין גרייטען זיך צו א סטרייט, האבען זיי נישט פארשטען אן די ארבייטער פון אנדערע טריידס און לענ-דער, וועלכע שטעהען איצט אין קאמף.

זיי האבען באשלאסען ביזנעס-טריידען נישט ווייניגער ווי א דאלאר פון א מעס-בער פאר די סטרייקענדע מיניערס אין ענגלאנד און פאר די וועבער, וואס שמע-הען אזוי לאנג אין קאמף אין פאסייט.

די ריינקאמאטאבער יוניאן, לאקאל 20, האט נעהאט א שעהענע, ענטוויקעלטען מיטטיג פארשטענדען דאנערשטאג, 15טע ענטוויקעלטען מיטטיג האט דער לאקאל שוין לאנג נישט געהאט.

ווי מיר האבען שוין געמערקט לעצ-טע וואך, נעהט באלד אויס דער אנד-מענט אין טרייד, און די יוניאן פארדערט אויף די באלעבאס דעם אנדערעם צו באנייען.

צו דער באנייאונג פון אנדערעם האט די יוניאן ארויסגעשטעלט איין וויכטיגע פארדערונג — 40 שטונדיגע ארבייטס-וואך, און אויף דער פארשטענדען לעצטע וואך איז כמעט איינשטימיג באשלאסען

דעסמאכער באקומען צוריק דאס געלט פונ'ם ארבייטסלאזען אינשורענס פאנד

גוטעווייטען נעווארען פון די אלע דער-מאנט לאקאל.

אלאף, די מיטגלידער פון די דאזיגע פיער לאקאלס פון דעם טרייד, וואס האבען געצאלט צו דעם פאנד, וועלען דארפן אויסמאכען אן אפליקיישאן אין זייער לאקאל און זיי וועלען נאכדעם באקומען אויסגעצאלט וויפיל עס וועט אויסמאכען אויף א פערזאן. נאך אזויגע-מיטגלידער וואס האבען געצאלט צום פאנד זאלען זיך מעלדען אויסצומאכען דעם אפליקיישאן.

אויף דעם גענעראל מעמבער מיטטיג פון דער דרעס מאכער יוניאן, לאקאל 22, פארשטאנען דאנערשטאג, איז ווי-דער אמאל אויפגענומען נעווארען די פראגע, וואס עס זאל נעמאן ווערען מיט'ן געלט וואס די דרעסמאכער הא-בען איינגעצאלט פאר'ן ארבייטסלאזען אינשורענס פאנד, וועלכער האט נישט אנגעהויבען פונקציאנירען.

ווי עס איז שוין געווען געמערקט אין די „נעכטליכעס“, האט דער אינ-שורענס פאנד אין דער דרעס אינדוסט-ריע נישט געארבייט. די ארבייטער פון די יוניאן שפער האבען צום פאנד גע-צאלט ווייניגער ווי ער זאלען נע-באשטימט האבען נעמאן אלץ זיך אויסצו-דרייען. זיי זאלען נישט דארפן צא-העלען זייער חלק, און דער רעזולטאט איז, דאס וועהרענד די ארבייטער האבען שוין גע-האט איינגעצאלט צום פאנד ארום הונ-דערט פינף און דרייסיג טויזענט דאלאר, האבען די באלעבאס איינגעצאלט בלויז ארום 35 טויזענט דאלאר. אונזער-זויניג אומשטענדער האט דער פאנד נישט געקענט אנהויבען ארבייטען און די דרעסמאכער יוניאן האט באשלאסען אויפצומאכען די ארבייטער מעהר נישט צו צא-העלען צו דעם פאנד.

און אזוי נאך איז געקומען די פרא-גע: וואס זאל מען טאן מיט'ן געלט, וואס די מיטגלידער און דער יוניאן הא-בען איינגעצאלט צו דעם פאנד? און די פראגע איז דיסקוטירט נעווארען אויף איינצע מיטטיגען פון דער יוניאן.

רעזאלוציע פון די ריינקאמאט-מאכער יוניאן לאקאל 20

אין אמבאטראכט, דאס ניקאלא סא-קא און בארטליא וואנזעס, צוויי אר-בייטער קעמפער, זיינען אנטוואנט נעווא-רען פון דעם מאסאטשועטס סופרים קאורט אויף זייער אפיל פאר א נייעם טרייט, נאכדעם ווי זיי זיינען אויף אן אומגערעכטען אופן פארדורטילט נעווא-רען צום טויט אויף א מארדקלאנע, וואס איז גענען זיי נישט באווייזט נעווארען, און אין אמבאטראכט, דאס די פארטיידי-גער פון סאקא און וואנזעס האבען גע-כעטען פון דעם סופרים קאורט א הירינג אויף דעם באזיס פון ווייטערע באווייזע-פון א „פרייטאם“ אין דעם מארדקלא-טיל, און

פארשטאנען דאנערשטאג, אויף א גענעראל מעמבער מיטטיג פון לאקאל 22 איז די פראגע ווידערגעמאל אויפגע-נומען נעווארען און עס איז באשלאסען נעווארען, דאס געלט זאל צוריקגעגעבען ווערען צו די מיטגלידער, וואס האבען געצאלט צו דעם פאנד. דער באשלוס איז, אז דאס געלט זאל פארטיילט ווע-רען אין גלייכער סומע צו אלע וואס האבען איינגעצאלט צום פאנד.

בעסער וואלט נאטירליך געווען, מען זאל אפגעבען יעדע ארבייטער וויפיל ער, פאר דעם, האט איינגעצאלט. דאס אבער איז איצט אוממעגליך צו וויסען אויף ריכטיג, און עס איז באשלאסען נעווארען, דאס עס זאל פערשטענדעטלעך ווערען וויפיל מיטגלידער און וועלכע מיטגלידער עס האבען געצאלט, און דאן וועט די סומע, וואס די יוניאן האט פאר'ן פאנד, פארטיילט ווערען גלייך צווישען די אלע מיטגלידער, וועט עס, למשל, אויסמאכען 10 דאלאר אויף א מענטש, וועלען זיי אזויפיל קרינען; וועט עס אויסמאכען מעהר, וועלען זיי קרינען מעהר.

אין אמבאטראכט, דאס די אמעריקען פערעריישן און לייבאר אויף איהרע קאנווענשאנס אין סינסיעטי און על-פאז, אויך אנדערע ארבייטער קער-פערשאפטען און ארגאניזאציעס זיינען געגאנגען אויפ'ן רעקארד פארלאנגענדיג א נייעם טרייט, און האבען אנגערופען זייער אורטייל „א געפערליכען מיסברויך פון געזעכטניסייט“, זאל עס זיין באשלאסען, דאס דער היינטיגער מי-טינג פון די וואנטערהורן נארמענט וואיר-קערס יוניאן לאקאל 20 א. 5. ג. ו. 1. פארלאנגט פון דעם שטאט מאסאטשועט-זעט צו געבען געזעכטניסייט צו אונזער-רע צוויי געפאלענע בירדער ארבייטער, סאקא און וואנזעס, וועלכע האבען גע-ווידמעט זייערע לעבענס צו אונזער בא-וועגונג, און באווייליגען זיי א נייעם טרייט, וועלכעס די איינפאכע גערעכ-טיגקייט פארדערט. זיי עס אויך

באשלאסען, דאס קאפיטעל פון דער רעזאלוציע זאלען געשיקט ווערען צו נא-ווערנאך אלואן ט. פולער, באססאן, מא-סאטשועטס און צו דער פרעסע.

דוד נינגאלד, מענדזשער, אברהם וויינגארט, סעקרעטער.

ווייסע איהר, ווי עס האט זיך אנטוויקעלט די אידישע ארבייטער באוועגונג אין אמעריקא? דעם די נעכטע פון דער אינטערנאציאנאל-נייטס נארמענט ווערערט יוניאן, פון דעם וואס לעזינג, און איהר וועט מיט פא-כעטען ווערען.

לעקטשורס אין יוניטי הויז, פארעסט פארק

קומענדע וואך וועלען געהאלטען ווע-רען צוויי לעקציעס אין יוניטי הויז. פארקס לעווי וועט ריידען איבער: „דער פלאץ פון ארגאניזירטע ארבייטער אין דער אינדוסטריעלער געזעלשאפט“ און „די עקאנאמיע פון דער פרויען קליידער אינדוסטריע“ דאנערשטאג און פרייטאג דעם 22סטען און 23סטען יולי.

לעצטע וואך האט לארא עליאט געהאלטען א פארטראג אין יוניטי הויז איבער „דער ווערט פון מוזיק“ און „ווי אזוי מיר רופען זיך אפ צו דער נאטור.“ ביידע פארטראגע זיינען געווען העכסט אינטערעסאנט און אונזערע מעמבערס און געסט אין יוניטי הויז האבען פון זיי שטארק הנאה געהאט.

ניס אויסגעהאלטען

שלום פון זייט 5.

דונגען א שיפעס און ארומגעשוואמען כעל, וואס איז געווען באזוכערט פון מעהר ווי א שעה איבער'ן קליינעם טיי-לענהליכט, און דערנאך זיינען זיי ווידער געקומען אונטער'ן אלטען בונם אויפ'ן באנק און אלעקסאנדער האט נישט אויפ-געהערט זי צו לאשטשען. ער האט אינ-פאנגען פארנעמען אן זיין חבר און האט זיך נישט געקענט פארנעמען וואס ער האט פריהער נישט באמערקט אז די מיידעל איז אזא ליבע און אזא חרצניגע.

ווען ער האט איהר שפעט ביינאכט געפיהרט דורכ'ן פארק אהיים, האט ער פון דערווייטענס געזעהן ווי פינגעלשטיין זיצט נאך אויף א באנק איינגעהויקערט און ווארט אויף איהם.

אידישע נייע ביכער

ערשינען דריי בענד דערצעהלונגען פון פ. בימקא.

מיר האבען באקומען דריי בענד ער-צעהלונגען, וואס זיינען נאך וואס ארויס פון דרוק פון דעם יונגען שריפטשטע-לער פ. בימקא. יעדער באנד טראגט א באזונדער נאמען. בוך 1: „טונקעלע געשטאלטען“; בוך 2: „העלע בלי-קען“; בוך 3: „נאָרענע צוויטען.“

די דריי ביכער זיינען געווען שעהן ארויסגעגעבען נעווארען, אין א פינעם איינבונד און מאכען א נאנטע איינ-דרוק. די ביכער זיינען צוציהערט און עס נעהמט אן א חשק זיי צו ליינען. אין די דריי ביכער זיינען אריין אלע ערצעהלונגען וואס דער מחבר האט אָנ-געשריבען אין א משך פון צעהן יאָהר צייט. די ביכער זיינען צו באקומען אין אלע אידישע בוכהאנדלונגען.

אונזערע „הייקס“ אפגעלייגט

אויף דער ראש פון אונזערע „הייקס“ פיהרע און אין אונזער קאסישעס, איז עס באשלאסען געווארען אפצולייגען אונזער געפילטע „הייקס“ פון דעם 18טען יולי ביז שפעטער אין סעזאן. מען האט אונז מיטגעפילט, אז אונזערע מענטשן וואל-ען בעסער געוואלט איצט פארברענגען די זונטאגס ביים ים, אויפער הייקען.

אונזערע „הייקס“ וועלען ווידער בא-נייט ווערען ענדע אויגוסט. מיר האפען, אז אונזערע מיטגלידער וועלן סיי ווי סיי פארברענגען זייערע זונטאגס אין דרויסען. ערוויקויטלעך דעפארטמענט א. 5. ג. ו. 1.

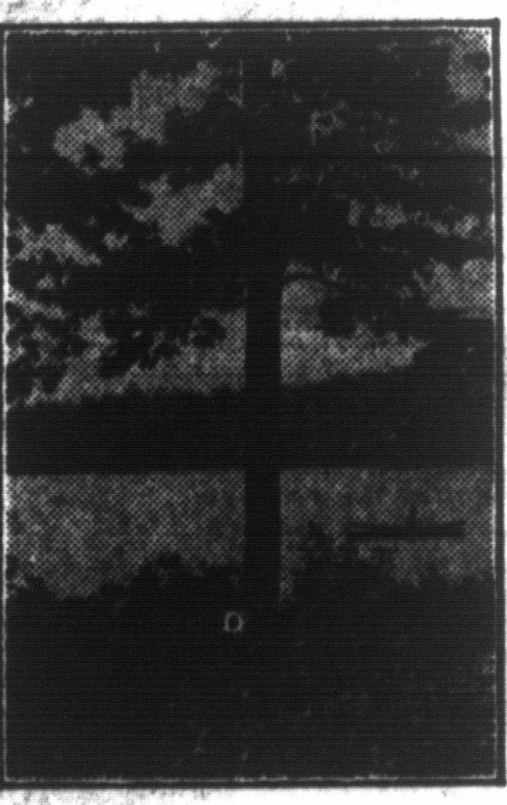
די יוניטי הויז

אין פארעסט פארק, פא.

פון דער אינטערנעשאנאל ליידס נארמענט וואיקערס יוניאן איז אפען פאר'ן זומער.

יעדען שבת אָווענט — א גרויסארטיגער קאַנצערט. פארשידענע פארוויילונגען אין מיטען וואך.

זונטאג פריה — א ליטערארישע פארלעזונג מיטוואך אין דער פריה — אינטערעסאנטע לעקטשור.

וואס אלע און פארברענגט אן אָנגענומען וואקסישן. אין דער יוניטי הויז האט איהר פון אלעס גומען: גומען, געשמאקע עסענס, צימערען מיט אלע שטאדטישע באקוועמליכ-קייטען איינגעמונקט אין בלומען און פלאנצען, וואס מען זעהט נישט אין ערגעץ א חוץ אין יוניטי לאנד. אויב איהר ווילט באמת גוט פארברענגען, פארפעהלט נישט צו זיין דארט!

א חוץ מעמבערס פון דער אינ-טערנעשאנאל ווערען אין דער יוניטי הויז אויפגענומען מעמבערס פון אנדערע ארגאניזאציעס, און זאנעס אינעמליגענטע מענטשן און פריינד פון דער ארבייטער באוועגונג.

דער רעדזשיסטירישן אפיס איז אין דער אינטערנעשאנאל בילדינג, 3 וועסט 16טע סטריט, ניו יארק. טעלעפאן משעלי 2148

דער אפיס איז אפען ביז 7 אוודר אָווענט, ארבייטער זאלען קאנען זיך רעדזשיסטירען געהענדיג פון דער ארבייט.

קלאוס מאכער אויפמערקזאם!

אלע וואס ווייסען, דער האבען א פארדאכט, אז אירגענד-וואו, אין ניו יארק אדער ארום ניו יארק, האט זיך געעפענט, דער האלט זיך ביים עפענען א קלאוס-שאף, זיינען געבעטען עס צו לעזען וויסען אין אפיס פון דער, אומ אז מוואן דעפארטמענט? פון דער יוניאן, אין דער אינטערנעשאנאל בילדינג, 3 וועסט 16טע סטריט, 2טער פלאז.

ברודער דאט האלפערין, מערמאן פון דער „אום אוו מאן קא-מיטע“ אדער וויין מקרעפאר, וועלען וויין אין אפיס יעדען טאג, פון אין דער פריה ביז אין אָווענט.

קלאוסמאכער! פארפעהלט נישט צו ברענגען אירגענד וועלכע אינ-פארמאציע וואס איהר האט.

בען וואס וועט זי העלפן ווי א מויטען באשעס.

די באשעס האבן שוין געמאכט וויסן, אז די קלאומאכער זיינען יונג, לייט שוין נישט פון היינט, אויב זיי האבן באשלאסן ארויסגען אין קאמף, האבן זיי נישט געוואוסט פארוואס זיי טוען עס. וואלען זיך די באשעס ארויסשלאסן פון קאמף, אז דער סטריק איז אויף וועמען עס איז ארויסגעוואונען נען געווארען. די ארבייטער שליסן זיך בען זיך געריסען אין קאמף שוין א לענגערע צייט, נישט פונדענדיג מעהר שרייבער טראגען די שלעכטע באדינגונגען אין די שטעטער, און די אלע שפילס וואס זיי מאכען צו די ארבייטער, מכלומערשט זיך אנטעמערדיג זייער קריווער, וואס מיינט אין אמת'ן, אז זיי פאררעדן אויף די ארבייטער צו פארשטען זייערע פיהרער און קומען צוריק ארבייטען אין זייערע שטעטער, — וועלען זיי גארנישט העלפן. אויב זיי ווילען ריידען צו די ארבייטער, און אויב זיי ווילען, אז די ארבייטער זאלען הערען וואס זיי האבען צו זאגען, האבען זיי בלויז איין וועג, און דאס איז — זיך צו ווענדען צו די פיהרער פון דער יוניאן און מיט זיי ריידען וועגען די באדינגונגען ווי אזוי דעם סטריק צו סעטלען. די אלע שני דערע מיטלען, וועלכע זיי ווענדען אן, וועלען זיי סוף כל סוף מווען, אויסגען בען און זיך ווענדען ריידען צו דער יוניאן. סוף פארוואס זאלען זיי איצט ארוםלויפן אהער און אהין, זוכען הילף דאס, זוכען הילף דארטען? זאלען זיי ליבערשט אויסקוקען מיט'ן ריכטיגן לשון און זאגען וואס זיי ווילען קלאר און דייטליך, — נישט פאנעם הינטער ארום צו די ארבייטער דורך אן אדר ווערטיימענט, וועלכען די ארבייטער פארווארפען מיט שפאט.

שוין, דאס איז זיך, דערוואסענע מענ-שען, די הערען פון דעם „אינזשענירעל קאונסיל“, און מאכען זיך נאך אלץ נאך ריש, ווי ס'זעהט. זיי שפילען זיך אין ארווערטיימענט און באצאלען דער פאר נוסע געלט. א, רחמנות אויף די פאר גאנצען...

וויכטיגע באקאנטמאכונג פון גענעראל סטריק קאמיטע.

אויף דעם שאפטשערמאן מיטלינג אין וועבסטער האל, פארשטאנען דאס גערשטאג, האט ברודער בארשקאוויטש, דער טשערמאן פון האל קאמיטע, בא-קאנט געמאכט אייניגע וויכטיגע פונקטען אין דעם איינציגן סטריק. ער האט באקאנט געמאכט, ערשטענס, דאס די ווערהייטען פון די דזשאבערס וועלען פון מאכטאן אן עפישעס ווערען, פונקט אזוי ווי עס ווערען געפישעט די שטעטער פון די מאנופעסטורערס. יעדען טאג ווע-רען זיין פיעטעס ארום די ווערהייטען פון די דזשאבערס.

א צווייטע וויכטיגע פונקט, וואס ער האט אנגאסירט, איז וועגען די סעטל-מענטס וואס וועלען געמאכט ווערען. פארלויפנדיג זיינען נאך קיינע סעטלמענטס מיט קיינעם נישט געמאכט געווארען. די סטריק קאמיטע האט אבער באשלאסען, דאס אזוי נישט ווי סעטלמענטס וועלען געמאכט ווערען, וועלען די ארבייטער, וואס וועלען זיך אומקערען צוריק צו דער ארבייט אין נעסעטלעט שטעטער, דארפן צאהלען 15 פראצענט פון זייערע וויידזשעס פאר דעם סטריק און די יונגן וועט זעהן, אז די צאהלונגען זאלען ריכטיג און פינקטליך געמאכט ווערען.

נאך א פונקט, וואס ער האט פאר-געבראכט איז, דאס עס זיינען דא א געוויסע צאהל קלאומאכער, וועלכע זיי-נען באשעסטיגט אין אנדערע סטריקס. פילע פון זיי האבען שוין געארבייט אין די פלעצער וואו זיי ארבייטען איצט, איר דער דער סטריק איז געווען געווארען. די קאמיטע האט באשלאסען, דאס אויך יענע ארבייטער, וועלכע זיינען באשעס-טיגט אין אנדערע סטריקס, זאלען צא-הלען 10 פראצענט פון זייערע פארדינ-סטען צו דעם איצטיגען סטריק. עס איז נישט מעהר ווי רעכט, אז יענע אר-בייטער זאלען פינקטליך מאכען זייערע צאהלונגען, ווייל עס איז דאך נאנצ זי-כער, אז זיי וועלען זיך צוריקקערען צום סטריק אזוי נישט ווי דער סטריק וועט געסעטלעט ווערען. ווארום זאלען איצט די סטריקער אויסקעמפן פאר זיי בע-סערע באדינגונגען, און זיי זאלען עס נאכריס קאמפף? עס איז, דעריבער, נישט מעהר ווי רעכט, אז וויבאלד זיי אר-בייטען איצט און אנדערע סטריקען פאר זיי און פיקעלען די שטעטער, זאלען זיי ביימאנען זייער חלק דורך א ביישמייע-רונג.

באלעבאס גיבען צו אן די נאנצע קלאומאכער אינזשענירעל אפגעשטעלט.

מיר האבען געמערקט, נליך ווי דער סטריק איז דערקלערט געווארען, אז די נאנצע קלאומאכער אינזשענירעל און יארט איז אפגעשטעלט. דאס איז נישט

א האר איבערטרעבען. שוין איז עס ווירקליך, די באשעסטיגט אבער האבען עס שוין נישט געוואלט גלויבען, און די „טעריקאן אפס"ן האט געמאכט וועגען דעם א שפעציעלע אונטערזוכונג און האט פארשטענליכט דעם רעזולטאט. די אפסאייטשן האט שוין געוויסע שיקט צעהנלינגען געשען צו מאכען די אונ-טערזוכונג, און זיי האבען פערשטע-שטעלט, אז אין נאנצ ניו יארק, האט לעם, באקאנט און ברודלין, זיינען דא נישט מעהר ווי א נאנצ קליינע צאהל שטעטער, וואס טרייען צו מאכען סעט-א-רבייט.

די אינוועסטיוויטאט האבען אויך אונטערזוכט די שטעטלאך אין ניו דזשערזי און קאנעקטיקוט און זיי הא-בען אויסגעפונען, אז ארום און ארום זיינען נישט מעהר ווי 60 פלעצער, וואס מען קאן גארופען שטעטער, וואס טרייען צו סעטען. די אונטערזוכער האבען אריינגעזעען אזעלכע פלעצער, וואס באשעפטיגען שוין ווייניג, ווי צעהן אדער פופציגע מענטשן; זיי האבען נישט געזעען, די סאמע קלענסטע קארפאראציען לעבער, וואס א צוויי אדער דריי פון א פאמיליע קלייבען זיך צו-זאמען צו סעטען. אזעלכע פלעצער האבען נישט קיין באדייטונג אין צייט פון א סטריק. זיי האבען אונטערזוכט אזעלכע פלעצער, וואס מען קען געבען א נאמען שטאם, און זייער רעפארט איז, אז דער טרייד איז אפגעשטעלט מעהר ווי 95 פראצענט.

דאס איז א וויכטיגער און פערעהל-כער רעפארט פאר אלע סטריקערס, ווען מען געהט אין אסאטראכט ווייניג סעטלעמענטען עס האבען זיך געהאט פארפארעט אין ברודלין און ניו דזשערזי, אז 95 פראצענט א גלענצענ-דער רעפארט פאר דעם סטריק. מען האט אין אפמאכט פון דעם סטריק גע-וואוסט, אז ניו יארק וועט זיך אפטרע-הונדערט פראצענט שטארק; אבער אז די קליינע פלעצער ארום ניו יארק זא-לען זיך אזוי גוט אפטרעפן, איז ווירק-ליך א וואונדערבארע ערשיינונג.

פאריער באשליסען א טאג וויידזשעס פאר די קלאומאכער.

ביי א מיטלינג, וואס איז אפגעטאל-טען געווארען פון די פאריער שאפ-טשערייט פארשטאנען מיטוואך אווענט, אין מאנהעטען לייטענאם, איז איינשט-מיט געגענומען געווארען א באשלוס, אז יעדער פאר ארבייטער זאל געבען א טאג וויידזשעס צום קלאומאכער סטריק. עס איז איבערגעגעבען געווארען צו דער דזשענינג באגארד פון דער פאריערס יו-ניאן צו פארוויקליכען דעם באשלוס אין לעבען. ווען און ווי אזוי דאס וועט דוכענפיהרט ווערען איז נאך דער ווייטלינג באוואוסט. מעגליך אז א מי-טלינג פון אלע פאריערס וועט גערופען ווערען אויף א טענהייטען דעם באשלוס. מען איז זיכער, אז אלע פאריער-ארבייטער וועלען מיט שמחה דעם בא-שלוס גוטהייסען, און דאס וועט זיין א שטענדיג ווירדנע שטיצע פון איין טייל ארבייטער צו זייערע ברודער אין קאמף.

אויף דעם מיטלינג פון די שאפ-טשערייט, דאנערשטאג ביימאג.

די אמאלנאמיטעד דזשענינג באגארד סטאפט אפ סקעב-ארבייט.

ברודער היימאן האט אויף דעם מי-טלינג פון די שאפ-טשערייט לעצטען דאנערשטאג ביימאג באריכטעט ווי אזוי די אמאלנאמיטעד דזשענינג באגארד איז געקומען צו הילף און דעם סטריק מיט פראקטישער ארבייט. די סטריק קאמיטע — האט ער געזאגט — האט געקראנען א פארדאכט, אז א באס פון א געוויסען אמאלנאמיטעד שאפ סטריק צו באפען פיש אין מוטנע וואסער, און מאכען א פאר דאלאר מיט סקעב-ארבייט אין קלאומאכער סטריק.

די קאמיטע האט זיך געווענדעט צו דער אמאלנאמיטעד דזשענינג באגארד, און ברודער ה. נאלי, דער טרייד-מער געווען פון די טשילדערען קלאדינג ארבייטער, איז געגאנגען מיט דער קא-מיטע און האט אפגעשטאפט דעם נאנ-צען שטאם.

אויך ברודער בעקערמאן האט ער-קלערט, אז ער וועט האנדלען גענען אמאלנאמיטעד שטעטער, וואס מאכען סקעב ארבייט אין קלאומאכער סטריק, ווי וואסלעך נעסעטעט און מענער-קליידער טרייד. די שטעטענאמע מיט לען וועלען אנגענומען ווערען גענען אזעלכע שטעטער.

דאסלייכען האבען אויך ערקלערט היימאן און קלאמבער, די הויפט בע-אמטע פון דער אמאלנאמיטעד, דאס די סטריקערע קלאומאכער וועלען קרי-נען די מולע און הארציגע הילף פון דער

שטעטליכע מיט א ברייטער האנט, אלץ וואס זיי, וועט געטאן ווערען צו העלפן די קלאומאכער אין דעם גרוי-סען קאמף.

אלע יונגע גרייט צו העלפן דעם קלאומאכער סטריק.

אויף דעם מיטלינג פון די שאפ-טשערייט האט ברודער היימאן אויך ערקלערט, אז הילף קומט אן דער יוניאן פון אלערליי ארגאניזאציעס, און אויך פון איינצעלנע פערזאנען. אלע זיינען פאראינטערעסירט, אז דער קלאומא-כער סטריק זאל זיין אן ערפאלג. קיי-נא מאל אין דער לעצטער צייט — האט ער געזאגט, — האט זיך נישט געמונען אזוי פיל אייניקייט אין דער ארבייטער בא-וועגונג, ווי איצט אין באצונ צו דעם קלאומאכער סטריק. פון אומערדס פאר מען אן די פריינדליכסטע באגריסונגען, און הילף ווערט פארגעשלאגען.

פארשטאנען פרייטאג ביימאג האט בען די קלאומאכער געהאט פינף גרויסע מיטלינגען אין פארשידענע האלס. אויף דיעזע מיטלינגען האבען די סטריקערס געהערט באריכטען און אפשאצונגען ווע-נען דעם צושטאנד פון סטריק. עס איז קלאר ארויסגעבראכט געווארען, סיי פון די רעדנער פון דער יוניאן און סיי פון אנדערע רעדנער, אין וואס פאר א גלענצענדיגן צושטאנד דער סטריק גע-פינט זיך.

צווישען די רעדנער אויף די מיטלי-נגען זיינען געווען: פערזידענט זימאן, מענעדזשער היימאן, ווייס פערזידענט האקמאן, ווייס פערזידענט ניינפא, י. נאלי, לער פון לאקאל 10, דזשענעראל סעק-רעטער טרעזשורער פון דער אמאלנאמי-טעד, שלאסבערג, ראבערט דאנן, פון דער „סיוויל ליבערטיס יוניאן“, עליוואכעס, ניוירלי פלינג, די באוואוסטע ארבייטער-אניסטאטאריין אויף נאך אנדערע רעדנער. פערזידענט זימאן האט גערעדט אין צוויי האלס, אין סטיוועסאנט קאסינג און אין וועבסטער האל. ער האט אנגע-וויזען, אז דער סטריק האט אזוי צוגע-דרוקט די דזשאבערס און די מאנופעס-טורערס, אז זיי קאנען זיך נישט א ריהר טאן. ער האט דערזעהלט וועגען א פאל, וואס האט פאסירט לעצטע וואך. א געוויסער דזשאבער, וועמעס בייד נעם עס באמערפט איז די מיליאנען דא-לארס א יאהר, האט געטרייט מאכען א ביסלע סקעב ארבייט אין באסטאן. ער האט גערעכנט, אז אין באסטאן וועט ער האבען א פרייע האנט. אבער ווען ער איז געקומען אהין, האט ער זיך געבאך אפגעברייחט. ווייס-פערזידענט האקמאן, וועלכער האט זיך דערוואוסט, אז דיעזע דזשאבער איז אין שטארק, האט שוין אויסגעפאסט, אז קיין סקעב ארבייט זאל דער דזשאבער אין באסטאן נישט קרי-נען. דאס באווייזט נישט נאך ווי אייניג באסטאן שטעהט אין דעם קאמף, וואס די ניו יארקער קלאומאכער פיהרען אן, נאך אויך אין וואס פאר א שלימלידיגער לאגע די באסטע געפינען זיך.

פערזידענט זימאן האט אויך אנגע-וויזען, אז די אינטערנאציאנאל איז אר-מער געווען די ארגאניזאציע, וועלכע האט געוויזען דעם ערשטען ביישפיל פון אריינגענגען רעוואלוציאנערע אויסב-סערונגען אין די נאכדעל טריידס. די אינטערנאציאנאל איז געווען די ערשטע איינגעפיהרט די 40 שטודירנע ארבייטסוואגן אין די נא-דעל טריידס. די אינטערנאציאנאל איז אויך געווען די ערשטע אפצושטאפען די סוועט שאפס און איינצופיהרען פאל-שטענדיגען יוניאן קאנטראל. איצט שטעלט די אינטערנאציאנאל ארויס נאך א רעוואלוציאנערע און וויכטיגע רע-פארמע פאר די נאכדעל טריידס, און דאס איז — די לימיטיישן און קאנט-ראקטאט; אויך די פארברונג פאר א נאכדעל טרייד וואסלעך ארבייט דורכ'ן יאהר און די אנדערע פארברונגען.

פערזידענט זימאן האט אין זיין רעדע געזאגט, אז ווי גלענצענדיג דער סטריק זאל נישט זיין, אז ער וועט אפשוואכען די פיקעטינג. ער האט אויסגעפארעט אלע ארבייטער צו קומען צו דער פיקעט דע-מאנסטראציע מאנאטאג, און אויך זיין אויפ'ן פיקעט לויט יעדען קאל וואס מען פארדערט דאס פון זיי.

ווייס-פערזידענט האקמאן האט גע-רעדט אין סטיוועסאנט קאסינג און אין דזשענעראל האל. ער האט מיט ציפערן

ווארמא און ליבערמאן
לעצערס
302 BROADWAY, NEW YORK
Telephone: West 922-0221

די דעווינערס מווען אנערקענט ווערען אלס יוניאן לייט.

ביים מיטלינג פון די שאפטשערייט האט אויך גערעדט דער מענעדזשער פון דעווינערס לאקאל 45, ברודער א. שעק, און אויף זיין פארלאנג האבען זיך די שאפטשערייט ארויסגעזאגט פאר דעם, אז קיין פעלמענטס זאלען נישט געמאכט ווערען אהן די דעווינערס. די שאפ-טשערייט האבען שוין נאך גוטגעהיי-סען די שטעלונג פון דער יוניאן אין באצונ די דעווינערס.

ארבייטסלאזע קלאומאכער אין אמאנער האל.

די ארבייטסלאזע קלאומאכער, די זאגענאנטע „יתומים“, זיינען פון מאנ-טאג אן טראנספערירט געווארען פון אדר-פעלאוס האל, אין יוניאן האל, 12 סט. מארס פלייס. פון מאנאטאג אן דארפן זיי זיך מעלדען אין יוניאן האל.

פינף סטריק מאס-מיטלינגען פארשטאנען פרייטאג

באוויזען די אמת'ע באדייטונג פון די דזשאבערס אין דער קלאוק אינדוסטריע, ער האט אנגעוויזען, אז די ביזנעס פון די דזשאבערס באטרעפט איבער 300 מיליאן דאלאר א יאהר. די ביזנעס פון די אינסטיר מאנופעסטורערס באטרעפט קאנע 80 מיליאן דאלאר א יאהר. דאס מיינט, אז די דזשאבערס מאכען 80 פרא-צענט פון די ביזנעס און די אינסטיר מאנופעסטורערס בלויז 20 פראצענט. דערפאר איז אזוי וויכטיג, אז די דזשא-בערס זאלען קאנטראלירט ווערען, און זיי קאנען קאנטראלירט ווערען בלויז דורך „לימיטיישן" און קאנטראקטאט און א גארנטי פון א באשטימטער צאהל ווא-כען ארבייט דורכ'ן יאהר.

האקמאן האט זיך ספעציעל אפגע-שטעלט אויף דער פראגעסטיאן אסאט-אייטשן פון די „אינסטיר" מאנופעסטור-ערס און האט באוויזען, אז זיי זיינען גארנישט אזעלכע צדיקים ווי זיי מאכען דעם אנטשעל. די „פראפעסטיאן" האט די לעצטע צייט געהאט טענות פארוואס מען האט נישט אנגענומען די רעקאמפ-ענדאציעס פון דעם נאטערנאליס קאמיטאט. האקמאן האט דערמאנט, אז אין 1916 איז פארגעקומען א דזשענעראל סטריק צוליב דעם, וואס די אינסטיר מאנופעס-טורערס האבען זיך אנטזאגט אויסצו-פאלען אן ענטשיידונג פון אן אומפאר-טייאישען טשערמאן; אז אין 1921 האט בען זיי געמאכט א לאקאט; אין 1923 האבען זיי אנטזאגט דעם פונקט וועגען „לימיטיישן" און קאנטראקטאט, און פון דאן אן האט זיך אנגעפאנגען די מנהג פון קאנטראקטאט און דזשא-בערס. האקמאן האט אויך באוויזען, אז די מאנופעסטורערס און דער פראפעס-טיו אסאטאייטשן, וועלכע קליימען צו זיין בלויז מאנופעסטורערס, זיינען אין דער אמת'ע ביו א גרויסען טייל דזשא-בערס. ער האט מיט ציפערען באוויזען, אז כמעט א העלפט פון זייער ביזנעס ווערט געמאכט פון קאנטראקטאט. דאס באווייזט, אז די פאדערונגען פון די דזשאבערס זיינען פונקט אזוי וויכטיג אין באצונ צו דער פראפעסטיאן אסאט-אייטשן, ווי אין באצונ צו דער דזשא-בערס אסאטאייטשן.

ברודער י. נאליער האט גערעדט אין לאפאיעס קאסינג. ער האט אונטע-רשטאנען די וויכטיקייט פון „לימיטי-שאן" און קאנטראקטאט, און „סאט-נאראטיו". ער האט געזאגט, אז זיי מא-נופעסטורערס און דזשאבערס זאלען אויפהערען צו חלום'ען, אז זיי וועלען קענען סעטלען אויף 40 שטודירען אהן די אנדערע וויכטיגע פארברונגען. די דזשאבערס וואסלען אפער נאכגעגע-בען די 40 שטודירען, אבער די קלאומאכער יוניאן וועט נישט פארשאכענען דאס א-ממע וויכטיגסטע פארברונגען פאר 40 שטוד-ירען. נאליער איז הארציג אפלאדירט גע-ווארען, ווען ער האט אויסגעדריקט דיעזען געדאנק.

ווייס-פערזידענט ניינפא, דער טשע-רמאן פון דער סעטלמענט קאמיטע, האט אויף די מיטלינגען באריכטעט, אז עס זיינען אנגעקומען פילע, פילע אפליקיי-טשעס פאר סעטלמענטס, אבער די קא-מיטע איז זעהר פארזיכטיג. זי אנט-זאגט זיך צו סעטלען מיט אירונדע וועל-כען מאנופעסטורער, אויף העלכען עס פאלט דער מינדסטער פארדאכט, און זיי וועלען פאר קיין פאל נישט סעטלען מיט קאנטראקטאט.

אין זעלבען זין האט אויך גערעדט ברודער היימאן און די אנדערע רעדנער, וואס האבען פרייטאג גערעדט אויף די פארזאמלונגען.

שעהנע מאסמיטלינגען אין די סטריק האלס מאנאטאג און דינסטאג.

שעהנע, געטוואכטישע מאס-מיר-טלינגען זיינען אויך אפגעהאלטען גע-ווארען מאנאטאג און דינסטאג, דעם 19טן און 20טען יולי, וועלכע זיינען אדרעסירט

Subscription price paid in advance; \$1.00 per year.
Vol. VIII. No. 30. ~~NEW YORK~~ **New York, Friday, July 23, 1926**
 Entered as Second Class matter April 16, 1920, at the Post Office at New York, N. Y.,
 under the act of August 24, 1912.
 Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103,
 Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1926. **U**

די מוטער פון די קעממקים

(פון רומישען)

פון מעקסיס גארק

רעדט נערן און חידוש ויך אליין איך
בעד זיין וויילטאט. איך האב נישט
איינמאל באמערקט, אז ער האט איבער
געריסען די נעשיכטע פון דער „מוטער“
און אנגעהויבען צו דעציילען וועגען
זיך אליין.

דער שיקול האט מיר אלעמאל
פאר יעדער אומאנגענומענע פונקט
ליך באצעהלט מיט א פארענעגן. מיט
מיין פרוי האב איך געלעבט 17 יאָהר
און איך בין געווען מיט איהר איין
הארץ און איין נשמה. אבער אזוי לאנג
ווי זי האט געלעבט, האב איך געליסען
אליין צאָהדווייטאט. מען האט מיר
געריסען די ציין, מען האט זי מיר
ארויסגעצויגען לויט דער רייע — און
אלץ האבען זיי מיר כסדר וויי געטאָן!
און ווי נאָר מיין פרוי איז געשטארבען
— נאָך אין דעמאלטען יאָהר — האבען
זיי מיין נאָר מיין פרוי איז געשטארבען
צו טאָן. עס איז פאַרען אַלץ אַ גלייכ
געוויס אין די געשעהענישן. קלאַנגען
זיך וואָלט געווען אַ חסאָם...
ער האט, ווייזט אויס, פארגעסען, אז
ער האט געטראָגען אין מויל קינסטליכע
ציין.

קוקט, קוקט: דאָרט שלעפּט
זיך דער פּוילישער קעניג!
אין מיטען פון דער גאס האט זיך
אויף קרומע פיס געשלעפּט אַ הויפּט
שטרוי. דעם מענטשן האט מען נישט
ארויסגעזעהן, נאָר דינע ביינער ווי פון
א שפּין. דער לינקער פוס איז געווען
אַפּגעריסען און מען האט אַרויסגעזעהן
אַ נאָקעטע, פאַרפּרעגטע קני.
דאָ—א—א— האט דער ווירט
געזאָגט און העפּט געלאַכט: — הע,
הע, הע...

נאָכט. פון צווישען די בוימער
זעהט מען דאָס פּיטאָני פון דער לבנה
און איינע שטערע. די מעלענראַד
דראַסען זינען. די בלויליכע לופט איז
בעד מיין קאָפּ שמעקט מיט שטויב און
מיט עפעס פּוילענדיקעס.

פאַר מיר שטעהט אַ צווייטשטאַט
דיג הייז מיט דריי צעבראָכענע ווילען
פון דער פּראָטעסטאָרע. אויפ'ן אויף
באַרשטען שטאַט שטעהט די פענסטער
אַפּגע. די פענסטער־רעמען זינען אויס
געבראַכען, דאָס גלייכע אויך אַ מייל
פון די צינעל. די פענסטער לעכער,
אויס ווי שפּיצענע צעבראַכענע לעכער,
און עס דאַכט זיך, אזוי ווי אַ געריכט
פּינסטערניש וואָלט אַרויסגעקראַכען
אויף דער גאס מיט אַן אויטאָמאָטער
האַנט. אַרומ דעם הויז איז פּוסט:
קיין צוים, קיין שפּור פון מענטשן. פון
דעם ברייטען מויער זינען בלוין געבלי
בען שטערע. די ווילען פון צעבראַכענע
צינעל. דאָס הויז זעהט אויס ווי פאַר
וואַרען אין אַ מדבר.

פינף פענסטער, צוויי אָהן ראַמען,
זינען פאַרמויערט מיט צינעל. דורכ'ן
טריבען גלאַז פון איינעם פון די דריי
זייטען־פענסטער לויכט אַייס אַ לער
פלעק פון אַ לאַמפּ. דאָס דאָווע פּענ
סטער איז, נישט קומענדיג אויף דער
דעמפּניקייט, פאַרמאכט און פון דרויסען
אַפּילו פאַרקלאַפּט מיט אַ ברעם. ווייזט
אויס, די ראָס פון פענסטער איז פאַר
פּוילט: מען קאָן עס נישט עפענען.

הינטער'ן פענסטער אַ ליאַס, פון
ווייטענס הערט זיך אַ בילעריי פון
הינט. איינער ווייזט, צוויי קלייט
שרייען איבער איינער דעם אנדערען:
— אונטער גרין!
— מלך אייכל!
— צוויי קאָפּיקעס.
— נאָ — פרעם...

פון אַ ווייטלע פון הויז קריכט אַרויס
אַ געשענסטענשטאַלט פון אומבאַר
שטימטע פאַרמען, ווייזט אויס, אויף
אלץ פּיער. איך קוק מיך אויסמערק
זאָס איין און כ'דערקען די „מאָסע פון
די קעממקים“ בוקענדיג זיך, הויכט
זי עפעס אויף פון דער ערד און ליינט
עס אַריין אין שיר. מען הערט, ווי
זי ברומט. זי קוקט ווייטער, קוקט
(סוף אויף זייט 6)

לייט האָבען זי אויפגעהערט אַריינצולאָר
זען צו זיך. זי האָט נישט געקענט
מעהר באַקומען קיין לעקציעס. זי האָט
אָבער געוואָלט, אז זי קינדער וואָלען
זיין זאָט, פלעגט זי גנב'ענען גרינס אין
די נאָרענס און פאנגען טויבען און
הינער. זומער־צייט פלעגט זי קלייבען
אַלערליי גרינס, שוואַמען און גאַנערעס.
אין די ווינטער־נעכט, אין שניי־שטורמס,
פלעגט זי געהן אין וואַלד גנב'ענען
האַלץ, ברעכען ברעטער פון די פאַר
קענס, כדי צו באַהייצען ביי זיך אין
וואַונג כאָטש איין אויווען. די נאָכ
צע שטאַרט האָט זיך געוואונדערט איין
בעד דער אומגעהויערער ענערגיע פון
דער „מוטער“. מען האָט זיך אפילו
נישט וויסענדיג געמאכט וועגען איהרע
גנבות.

טוילמאַל פלעגט מען איהר נעכען אַ
פאַר קלעפּ. מען האָט זי אָבער קיינ
מאַל נישט איבערגעגעבען אין די הענט
פון דער פּאָליציי. מען האָט זי באַ
דויערט.

אנגערע לייט האָבען זיך שטאַרק
געחידושט, פאַרוואָס זי בעטעלט נישט.
מען האָט אפילו צוליב דעם געהאַט
פאַר איהר דרך ארץ: אָבער קיינער
האָט איהר נישט געהאַלטען.

פאַרוואָס? — האָב איך גע
פרעגט.

— ווי וואָל איך עס אייך דערקלע
רען? איך מיין, ווייל זי איז זעהר
שטאַלץ און שלעכט. מען האָט גע
וואָלט זעהן, ווי לאנג וועט איהר
שטאַלץ אָנהאַלטען. נאָר מיט 4 יאָהר
צווישן האָט מען איהר אנגעהויבען צו
געבען גנבות. איצט האָט זי אינגאנצען
פאַרלאָרען דעם פאַרשטאַנד. און וואָס,
מיינט איהר, האָט זי איצט פאַר אַ
אידעע־פּיקס? איהרע קינדער! הערט
אייך נאָר צו! — מינע קינדער —
שרייט זי — זינען געבוירען געוואָרען
צו קענינין: באָריס איז פּוילישער קע
ניג; מיט'ס איז בולגאַרישער קעניג; סאַ
שא איז גריכישער קעניג! אזוי שרייט
זי. און מיר, מיר רופען נאָך די דאָ
ניע מלכים! זיי אלע ווינען אזוי ווי
די מאַסע — גנבים! באָריס האָט אַ
הויפּער. קינדווייז איז ער אַרויסגעפאַר
לען פון פענסטער. טימאָפּי איז אַ
איראַקט, אלעקסאַנדער איז טויב־שטום,
און דער אינגסטער אַ פאַרזעהעניש.
און אלע זינען זיי גנבים. באַזונדערס
הוצפּה'דיג איז באָריס. נאָר דער עלט
סטער, קראָניד, איז געוואָרען אַן אַרעסט
ליכער מענטש. ער איז אַ קצב און שר
בייט אין שטעט־הויז. ער איז שטיל
און באַשיידען און שעמט זיך מיט זיין
מוטער און ברודער, וויינט נישט מיט
זיי צוזאַמען. ער וויל זיי נישט קענען.
אַז זי מוסער לויפּט אַרומ ווי אַ
צעמישטע און זוכט עסענזאָרג פאַר
איהרע בנימ. אַ מאָדנע באַשעפּעניש!
אַפילו דער רעציבישאַף האָט זיך גע
וואונדערט. — די דאָזיגע צייטענס זיך
אויס מיט אומדערשטעליכער געדולד, —
האָט ער געזאָגט, — לערנט אייך אַפּ
פון איהר! — און ווען מען וויל איהר
געבען גנבות, מוז מען קודם כל וויסען,
ווי אזוי דאָס אָנגעהויבען. זי האָט
מורא פאַר מענטשן, טרייבט זיי פון זיך
און שרייט: אַוועק, אַוועק פון מיר!

דער קאַנזאַרע האָט אנגעהויבען צו
זינגען, פאַרמירענדיג מיר די אויערען,
און האָט פשוט איבערגעזאָגט מיט זיין
קראַפּט, וועלכע איז געווען פאַרבאָרען
אונטער אַ פאַר געלע פערדערען און פיי
נע, דינע ביינלאַך. דער געזאָגט פון
קאַנזאַרע דערמאָנט מיר אלעמאל דעם
שלוכצנדיקען געשיי פון אַן אויעל.
דער ווירט איז אַ צונעלאָמטער,

אין סימבירסק וועגען קאַרמאַשניצע, אין
קאָזאָן וועגען דערזשעוויצען.

דער ווירט איז אַן אַלמער מאַן, מיט
אַ גלאַט געזיכט פון אַן אַקטאָר אָדער
אַ קובער, ער האָט פאַלשע ציין און
לשכט מיט אַ ליבעסווידיגען, נאָלדענעם
שמייעל.

הנט איך האָב איהם ניט געבעטען,
האָט ער מיר אָנגעהויבען צו דערצייל
לך, מיט תנאה און פאַרענעגן, כמעט
מיט באַוואונדערונג, וועגען דער „מוטער“
פון די קעממקים.

— אַ געוויסער קעממקי, דאָכט זיך,
אַז ער איז געווען אַ גראַף, איז געקו
מען אַלס יונגעמאַן פון ערנעצוואו פון
אויסלאַנד, כדי צו ברענגען דאָ צו קבורה
זיין שטייפּפאַטער. ער האָט איהם באַ
גראַבען, דערנאָך זיך פאַרליבט אין אַ
שווישפּילערין, האָט שטעל פאַרטאָלע
וועט זיין נאָכץ פאַרמענען און זיך אַריינ
געשאַסען אַ קויל אין מויל, ווייל
איהם האָט זיך אויסגעוויזען, אַז אַזא
לעבען לוינט זיך נישט אינגאנצען. די
קויל האָט איהם אַרויסגעריסען די צונג,
דורכגעלעכערט דעם האַלס — ער אָבער
איז געבליבען ביים לעבען. ער איז
געווען שטום, זיין קאָפּ איז געווען גע
בויגען אַן אַ זייט. אַז ער איז אַ שווער
פאַרוואונדערטער געלענען אין זיין אַלטען
פאַלאַץ, איז געקומען צו איהם אַ מיר
דעל, אַ קרובה פון זיין שטייפּפאַטער. זי
איז אומגעזאָנען אַרומ איהם, און אין
משך פון 11 יאָהר פון זייער צוואַנגער
לעבען האָט זי איהם געבראַכט אויף
דער וועלט פּינע קינדער.

בעת קעממקי האָט געלעבט, האָט
זי געזאָרגט פאַר איהם און פאַר די
קינדער, פאַרדינענדיג אויף חיונה דורך
געבען לעקציעס פון מוזיק און צייכענען.
אַז קעממקי איז געשטאַרבן, זינען די
דרייצען צימערען פון צוויי־שטאַטען
הויז געוואָרען פאַרשטענדיג ווייט און
פּוסט. די „מוטער“ האָט זיך אַריינגע
צויגען מיט איהרע גנבות אין אַ קליי
נער דירה.

מיט אַ שטראַלענדיגען שמייעל
האָט דער ווירט ווייטער גערעדט: —
אַלץ האָט זי פאַרקויפּט. די קינדער
זינען געשלאָפּען אויפ'ן דיל, זי אליין
וואָלנערט זיך אויף דער ערד, טוילמאַל
גנב'ענען זיי אַרויס ערנעץ שטרוי אָדער
היי. זיי זינען אינגאנצען ווילד.
דער ווירט איז געווען באַנייטערט
און האָט גערעדט מיט אַ פעטער שטייט:
די מענטשן האָבען זיך געפרעגט פאַר
אינסערעסירט: צי וואָס האָט זי גע
נומען אויף זיך אזוי פּ, יסורים? די
דאָזיגע פאַמיליע, זאָגט זי, מוז מען
אונטערשטיצען. ס'איז אונגעגלייך, אַז
אַ פאַמיליע וואָל אויסשטאַרבען. די
קעממקים האָבען שוין נישט איינמאַל
רוסלאַנד געראַטעוועט. פאַרשטייט זיך,
אַז דאָס איז נאָרישע פּוילישעריי. פון
וועמען זאָר מען רוסלאַנד ראַטעווען?
רוסלאַנד קאָן קיינער נישט צורויבען,
אָדער צו־גנב'ענען. רוסלאַנד איז נישט
קיין פערד — די צייגנער וועלען עס
נישט אַוועק־גנב'ענען!

אַכט און צוואַנציג יאָהר איז זי
אזוי געלאָפּען דורך די גאַסען פון
שטאָרט, די „מוטער פון די קעממקים“,
אַ צושייבערע, הויט און ביינער, ווי אַ
הונדענדיג וועלפּיכע איז זי אַרומגעלאָר
פון איבער דער שטאָרט, געשטאַלעט,
געשטאַלעט מיט די באַקיינער, און כסדר
עפעס געשעפּטשעס, אזוי ווי זי וואָלט
געדאַווענט, און איהר פנים האָט גע
האט דערביי אַ בייזען אויסדרוק.
אַלץ אויף איהר איז געווען צעריר
סען און צעשליסען. אזוי פאַרווילדער
וועט איז זי געווען, דאָס „אָנשטענדיגע

אָווענט־צייט בין איך געקומען אין
שטאָרט; רויטע וואָלענסע האָבען שוין
מערירט איבער די רעכער, אַ רויטליכער
שטויב איז געהאַנגען און דער אומבאַר
וועגליכער לופט. ס'איז געווען שבת.
אין דער קירך האָט מען געקלונגען צו
דער אָווענט־פּילח. פון נאָרטען, פון
דער קליינער עלענער קירך, וועלכע
איז געווען פאַרוקט אין אַן אונטער
געסעל און אַרומגעניגעלט פון אלע זיי
טען מיט שטיי־הייזער, האָט אַ באָר
וועסער, באַוויסענער מאַנספּערשין
אַרויסגעזאָגט מיט אַ שטעקען אַ חויר
מיט זיבען חורים־לאַך, קענענאָיבער דער
קירך איז געשטאַנען ווי צוגעוואקסען
צו דער ערד אַ פרוי אין אַ שוואַרץ
קלייד און שוואַרצען אָפּגענוצטען טור.
זי האָט מיט אַ פאַרוואָנט פנים געצויגט
קופּערנעלט. זי האָט עס געצויגט, גע
לייגט אין קופּערלאַך אויף דער האַנט,
געקוקט אַרויף צום פאַרשטויבעטן הוי
מל, אויפ'ן בלויליכען שפיץ פון גלאַ
קען־טורעם, און וואַרפּענדיג מיט די
גראַבע טונקלע ליפּען, ווידער אָנגע
הויבען צו ציילען.

איך בין אַריין אין שענק, געהייסען
מיר געבן אַ פּלאַש ביר, און אַרויס
קענדיג פון פענסטער, האָב איך גע
טראַכט: וועמען דאַרף מען שעלטען
און וועמען בענטשען?

איך בין נאָך יונג, און זוכענדיג אַ
זיכערען גלייכעווייזשן שאַקעל איך מיך
אויף אלע זייטען. מיר דאַכט זיך, אזוי
ווי דאָס לעבען וואָלט מיר גערייצט מיט
זיין זינלאַזיקייט, ווייזענדיג מיר נאָר
זיינע עקעלאַפּטסטע געמיניסטע גרין
סאַסעס. וואָס פאַרנוממדיגע לייט הייסען
מיר בענטשען, קומט מיר פאַר אַגנאָויי
ליג, פאַרבלאַז און טויט, און וואָס מען
הייסט מיר שעלטען — גראַד דאָס גע
פלעט מיר.

אין אַלגעמיין פאַרשטעהט איך נאָר
נישט. טוילמאַל דאַכט זיך מיר, אַז אין
מיין קאָפּ זינען איבערהויפּט נישטאַ
קיין געדאַנקען, אזוי ווי עס וואָלטען
דאָרט אַרומגעשפּרונגען מיליאָרענע קור
לען, ווי שטויב אין דער לופטען. דאָס
ערנסטע אָבער איז, וואָס איך גלויב
צום ווייניגסטען די מענטשן, וואָס באַ
הויפּטען, אַז זיי פאַרשטעהען יא אַלץ.
איך פּילח מיך זעהר שלעכט, ווי אַ פליג,
וואָס קלאַפּט מיט'ן קאָפּ אין דער שוויב
— אזוי ווי דאָרט וואָלט גאָרנישט גע
ווען, און דאָך איז נישט דורכצודריי
גען.

איבער דער פּוסטער, אומעטיגער, אַפּ
גערייניגטער גאס געהט אַ מערקווירדיגע
אַליטשקע. אין איהר הילוך איז פאַר
ראַן עטוואָס פון אַ פּוילעל, פליענדיגס,
טאַנצענדיגס, פּלוצלינגעניג ניט באַרעכענ
טע העויות און פאַרגיינגענען; ביי דער
באַגעגעניש מיט אַ מענטשן שפּרינגט זי
אַפּ צוריק אין אַ זייט, און אויך די בענ
שען מיינען זי אויס, קוקען זי אַן פון
דער זייט, און זייערע געזיכטער ווערען
פּינסטער. כאַטא, דער דאָזיגער הילוך
דערמאָנט דאָס קאַפּריזע און פּרילאָכע
פליעהן פון אַ שוואַל. די עהנליכקייט
צו אַ פליעל ווערט נאָך פאַרשטאַרקט
דורך די פּיעלפאַריגע שטאַטעס, וואָס
באַדעקט איהר צאָרטע פיגור. זי איז
אינגאנצען איינגעהילט אין שטאַטעס,
אויף די גרויע תאָר פון איהר מילעגלאַפּ
פלאַטערען וואָלענע בענער, דער קאָפּ
אליין דרעהט זיך אומרוהיג אַהין און
אַהער אויפ'ן האַלס. די שפּיצענע נאָז
שניידט אַף אויפהער, די קורצע נאָמבע
באַווענט אַף אַהן אַפּרונה און קייט די
לופט. אויף דער טונקלער הויט פון
די קינבאַקען שפּאַצירען גרויסע הערע
לאַך. פון אונטער'ן פּלעקען, וועלכער
איז, ווייזט אויס, אומישנע באַצירט מיט
פאַרביגע פליטערלאַך, זעהן זיך אַרויס
שמוציגע, נאָקעמ פיס, זיי וויינען עהנ
ליך צו די לאַפּעס פון אַ חיה, לאַפּעס,
וואָס שקרעקען זיך אויס אין קראַכען
צו די לאַמערענס, צוזאַמען אין מויער
רען פון הייזער.

ווייניג מענשליכעס איז פאַרען אין
דאָזיגען באַשעפּעניש. עס דערמאָנט אַן
אַ געשענעם, אין אַ שווערליכע פאַר
טאַטמאַנאַרע, און די אויגען, מיר פאַר
שטעקט אין שוואַרצע לעכער, אונטער
צושטויבען צוזאַמענגעפאַמענע ברע
כען, זעהן אויס ווי בלינדע אויס
נעהט זי דוד דער גאס, שפּרינגט אין
דער הויך, טרעט אַף אויף צוריק, נעהט
פאַרביי דעם פענסטער.

איך פרעג דעם ווירט: ווער איז
דאָס?
— די מוטער פון די קעממקים, —
ענטפערט ער מיט שטאַלץ, מיט וועל
כען מען רעדט אין דער פּראָווינץ ווע
גען געקומענער פון באַריהסטע מענער,

ווייניג מענשליכעס איז פאַרען אין
דאָזיגען באַשעפּעניש. עס דערמאָנט אַן
אַ געשענעם, אין אַ שווערליכע פאַר
טאַטמאַנאַרע, און די אויגען, מיר פאַר
שטעקט אין שוואַרצע לעכער, אונטער
צושטויבען צוזאַמענגעפאַמענע ברע
כען, זעהן אויס ווי בלינדע אויס
נעהט זי דוד דער גאס, שפּרינגט אין
דער הויך, טרעט אַף אויף צוריק, נעהט
פאַרביי דעם פענסטער.

איך פרעג דעם ווירט: ווער איז
דאָס?
— די מוטער פון די קעממקים, —
ענטפערט ער מיט שטאַלץ, מיט וועל
כען מען רעדט אין דער פּראָווינץ ווע
גען געקומענער פון באַריהסטע מענער,

מיד פארדריסט!

(הומאָריסטיש)

פון אב. ברייען.

ניין — נים דאָס מיד פאַרדריסט,
וואָס פון מיר אַוועק דו בינסט,
וואָס צוליב דיין דומ־קאָפּיר
יעצט מיין האַרץ פאַר'תומ'ם איז.

אויך נים דאָס מיד פאַרדריסט,
וואָס דינע ליפּען אַ צווייטען גיסט, —
וועלכע איך געקוקט האָב ווילד
און מיין ווי מיין לוסט געשמילט.

מיד פאַרדריסט אַ קלייניקייט,
וואָס דו בינסט אַוועק צו ווייט.
איך וואָלט וועלען — ס'מוז מיר באַנג
געבען רוב דערפאַר אַ דאָנק!

וואָס איז דער אונטערשיד צוויי שען גן ערד און די יוניטי הויז?

— וואָס איז דער אונטערשיד? ס'גאַנץ
אויסגער. דער גן ערד, ווי די יוניטי הויז,
איז זעהר פּאָפּולער און באַליבט.
— מַה וואָס איז דער אונטערשיד?
— דער אונטערשיד איז אַ גרויסער!
אין גרענען איז שטעק גאַנץ גוט צו זיין,
נאָר... קיינער וויל נישט געהן שוין. אפילו
דער ברעטער צדיק קווינקלעך זיך, ווען ער
דאַרף שוין געהן. אָבער אין דער יוניטי
הויז ווילען אלע געהן. שוין ליינט מען!
אָהן פּאָרעס מען מיט דער פרוי, מיט
אויסגעבליען און מאַכע געהן שוין צו
רוב, מע „הויקס“, אָבער וואָס איז דער אונט
ערשיד? — מיר פּאָרעס שוין נאָך פאַרען
לעבן. אַלע אַרבעטענדיגע באַקומט מען דאָס
לעבן גענוג!
איהר האָט שוין איינגעזעהן דאָס
ענטפער?

[illegible]

איפ'ז קאנרעם פון די "פ.ע.נ." קלונם ::

(נאכגעזען פון
דער שווערליכער
פון על עס)

יאָהר שפּעטער פאַרנעמען אין ניר
יאָר. דער דריטער (אין יאָהר 1926)
— אין פאַרן, און היינטיגען חודש
קומט פאַר אַ קאָנרעם פון די "פּען"
קלונען אין בערלין.
אויפ'ן פאַרזייער קאָנרעם, פאַריגען
יאָהר, איז באַשאַסען געוואָרען צו ווערן
לען אַ לייטונג, וועלכע זאָל אַנפֿיהרען
מיט אַלע קלונען און אַכטונג געבען, אז
זיי זאָלען נישט פאַרוואַנדעלט ווערען אין
פאַליטישע.

אַט דאָס איז אין סדרען די געשיכטע
פון די דאָזיגע קלונען, וועלכע האָבען
אויף זיך גענומען די אויסגאבע צו דער
געזעצערען די נייטיגע אַרבייטער פון
פאַרשידענע פעלער איינע צו די אַנ-
דערע, זיי זאָלען פאַרשטעלן איינער דעם
אַנדערע, לערנען איינער פון דעם אַנ-
דערע, און אזוי ארום העלפֿען דער פאַר-
ברידערונג פון די נאַציאָנען, וואָס די
מלחמה האָט זיי אזוי דערווייטערט און
צעשייטט.

ביז אַהער איז אַלץ שעה און פֿיין.
נאָר אזוי איז שוין די טבע פון די
געזעצליכע שאַפונגען, אז זיי זיינען קיינ-
מאָל נישט פאַלקאָם. שטענדיג בלייבט
ערנעץ אַ שפּאַלט, אַ פּעהלער, אַ בראָך.
אַפּט קומט עס אויס צו פאַרלאַטען, פאַר-
ריכטען, פאַרדעקען. עס טרעפט אָבער
אויך נישט זעלען, אז אַט צוליבער דער
אומפאַלקאָממענהייט ווערט אַ חל פון דער
נאַצער שאַפונג.

איך האָב מורא צו זאָגען, אז מיט דעם
פאַעסען בונד זאָל זיך נישט אויסלאָזען,
חלילה, דאָס זעלבע ווי מיט'ן פעלער-
בונד. ביידע זיינען לויט דער אידעע,
וואָס האָט זיי אויף דער וועלט גע-
בראַכט, גרויס און ערהאַבען; נאָר אין
דער פאַרוויקלונג דורך מענשען איז
די אידעע פאַרקריפֿעלט געוואָרען.

סימפּטאָמען פון דויער צופאַלונג האָ-
בען זיך באַוויזען אויף דעם איצטיגען
בערלינער קאָנרעם פון די פ.ע.נ. קלר
בען.

מען מוז באַמערקען, אז ווייל יעדער
מיטגליד פון א.פ.ע.נ. קלוב האָט די
פֿריווילעגיע צו געהערען צו די קלובס
פון דער נאַצער וועלט, ווערען אַלץ
מיטגלידער אָנגענומען נאָר אזוינע פּאָד-
טען און שריפטשעלער, וועלכע האָבען
ביי זיך אין לאַנד ערוואַרבען אַ נאָמען,
וועלכע רעכענען זיך פאַר גרויסע, וועל-
כע האָבען אַ געוויסען איינפלוס אויף
דער געזעלשאַפֿט.

און אַט דאָ האָט זיך אַרויסגעוויזען,
אז דער דאָזיגער פונקט רופט אַרויס
שטרייטען, שטאָה, קנאה אין דער ליטע-
ראַרישער וועלט.

נאָך פאַר'ן קאָנרעם אין בערלין האָ-
בען זיך אין די דייטשע צייטונגען באַ-
וויזען פלאַמענדיגע פּראָטעסטען געגען
די רעדעליהער פון "קלוב", וועלכע
האָבען אויסגעשלאָסען פון דער מיטגליד-
דערליסטע אַלע פאַעסען און שרייבער,
וואָס געהערען נישט צו זייער קלייזעל.
דערביי איז אָנגעוויזען געוואָרען, אז
נאָך דויער רעדעליהער זיינען אין דער
מלחמה-צייט געווען פון די סאַמע הייסע
פאַרטייאָטען, וועלכע האָבען געוואַנען
און געשריבען העצעלידער און האַס-אַר-
טיקלען געגען דעם "שונא".

איך בין דאָ נישט אויסען אונטערצו-
זוכען, אויף וויפֿעל די פּראָטעסטען האָ-
בען רעכט. איך וויל אויך דאָ נישט ער-
קלערען, פאַרוואָס זיינען די פאַריגע פ.ע.
נ. קאָנרעסען אין ענגלאַנד, אמעריקע
און פראַנקרייך אָפּגעגאנגען שטיל און
רוהיג, ווערענדיג אין דייטשלאַנד האָט
אויסגעבראָכן אַ שטרייט.
מיר ווילט זיך נאָר באַמערקען, אז
ווי עס שיינט, איז פֿיעל לייכטער צו
ברענגען שלום און קומען צו אַן אויס-
גלייך צווישען פאַרשטעהער פון צוויי
פּרעמדע נאַציאָנען, איידער צווישען קינד-
דער פון איין און דעמעלביגען פּאַלס.
איבעריגענס, איז שוין לאַנג באַקאַנט,
אז דער ברייטער-פֿרייע איז דער סאַמע
פאַרבייטערטער, דער סאַמע דויערער-
סטער און דער סאַמע אומגעזעכטער.

ועלכע שטענדיג, האָבען זייער אייגענע
פאַנגראַס, זייערע פאַרמען, זייערע
אסיפות, לויט די פאַרענוגען פון זייער
היים, אָבער דאָך זיינען זיי פאַרבונד-
נען מיט די קלונען פון די אַנדערע לענד-
ער אויף אזוי ווייט, אז אַ מיטגליד פון
איין "פּען" קלוב ווערט אַ מיטגליד פון
אַלע "פּען" קלונען, און אין וועלכע לאַנד
ער קומט ווערט ער אויסגענומען פֿריינ-
ליך, ווי אַ חבר.

דער ערשטער קלוב אין ענגלאַנד האָט
געהאט אַ גרויסען ערפּאָל. כמעט אַלע
באַקאַנטע ענגלישע אויסגאָרען האָבען
זיך אָנגעשלאָסען אָן דער גרופּע און דער
ראַמאניס און דראַמאטורג נאָלסוואַרטי
איז געוואָרען פאַרזיצער. (קלונען)
אין 23 לענדער און עס קומען צו אַלץ
נייע און נייע.

אין יאָהר 1923 האָבען די ערשטע
עטליכע קלונען אָפּגעהאַלטען אין לאַנד
דאָן דעם ערשטען קאָנרעם, אין וועלכען
עס האָבען זיך באַטייליגט פֿיעל פּראָ-
מינענטע שריפטשעלער, וואָס האָבען
אַ וועלט-נאָמען.
דער צווייטער קאָנרעם איז מיט אַ

די נידעריגסטע אינסטיטוטען ביי די
קעמפער.

נאָך דער שרפה, נאָך דער אויסניכטע-
רונג, האָבען די דאָזיגע נייטיגע פֿיה-
רער פון דער מענשהייט זיך דערפֿיהלט
שוואַכער פֿיעל מעהר, ווי אַלע אַנדערע,
ווייל, אַנשטאָט, צו היילען מיט זייער
טאַלאַנט די נייטיגע וואונדערן פון דער
מענשהייט, האָבען זיי געבראַכט אויף
דער וועלט אומגליק מיט זייער פּעדער
נישט ווייניגער, ווי די מיליטעריסטישע
זייער פֿיערערנעוועהר.

האָט זיך געפונען אין ענגלאַנד אַ
שריפטשטעלער, מיטעס דאָאָטאן סקאָט,
וועלכע האָט פאַרגעשלאָגען צו גרינדען
ליטעראַרישע (פּען) קלונען מיט דעם
צוועק צו פאַרברידערען די שריפטשטע-
לער פון דער נאַצער וועלט.

די הויפּט-תּקנות פון די דאָזיגע קלר
בען זיינען:

זיי דארפֿען זיך האַלטען ווייט פון
יעדער פּאָליטיק, פון אַלערליי פּראָפּ-
סיאָנעלע פּראָגען, און זאָלען נאָר דינען
דעם צוועק צו דערנענטערען נייטיג
איין נאַציאָן צו דער צווייטער;
די קלונען אין יעדער לאַנד זיינען

איך גלויב, אז די לעזער ווייסען שוין
פון די טעגליכע צייטונגען, די באַרייטונג
און די געשיכטע פון די "פּען" קלובס.
פאַר די יעניגע, וועלכע האָבען צומע-
ליג דערפון נאָך נישט געהערט, וועל איך
דאָ דערזעהלען בקיצור.

דער נאָמען פ.ע.נ. געהערט זיך פון
די אינציוואַלען (אָנפאַנגס ווערטער);
פאַעסען, עסייאַטישען, נאָוועליסטישען.
און די געשיכטע פון די דאָזיגע
קלונען איז פאַלגענדע:

גלייך נאָך דער וועלט-מלחמה, ווען
מענשען האָבען זיך אויסגעניכטערט פון
דער פֿינע יאָהרער שיכרות און האָבען
זיך אַרומגעזעהן, וואָס פאַר אַ חורבן זיי
האָבען געבראַכט אויף דער וועלט, האָט
זיך ביי פֿיעל מענשען מיט געוויסען ער-
וועקט אַ געפֿיהל פון חרטה...

איהר געדענקט געוויס די ריהערדע
ערצעהלונג אין אונזער ביבעל, ווען צר
ליעב אַ סקאַנדאַליזעז מעשה ("פֿילגש
בנבועה"), וואָס דער שבט בנימין האָט
אָפּגעטאָן, האָט זיך צעפלאַקערט דער
צאָרן ביי אַלע ערלע שבתים, און זיי זיי-
נען אַרויס אויף מלחמה געגען דעם זינ-
דיגען, דעם פאַרברעכענעם שבט. אַנ-
אָנפאַנגס האָט דער העלדישער שבט
בנימין אַרויסגעוויזען אַן ערנסטען ווי-
דערשטאַנד, דערנאָך אָבער האָבען, פאַר-
שטעהט זיך, די ערלע שבתים דערשטיקט
דעם איין שבט און האָבען איהם כמעט
אינגאַנצען צערויבען. נאָך דער מלחמה
— דערזעהלען די ביבעל — האָבען זיך די
בני-ישראל, די זינער, צונויפגעקליבען
אין בית-אל, געזעסען ביז'ן אווענט פאַר
נאָט און געוויינט: "וואָס האָבען מיר
עס געמאַכט, נאָט אונזערער, עס זאָל
פּעהלען אין ישראל אַ נאַצער
שבט?!"

אַן עהנליכער געפֿיהל (אפּשר נישט אזוי
צאָרט, אזוי פֿרימיטיוועהרליך, אזוי רייך
מעגליך) האָט זיך ערוועקט אויך ביי
די אייראָפּעאישע פעלער, וועלכע האָ-
בען אָנפאַנגס זיך צונויפגענומען און גע-
קעמפט געגען דייטשלאַנד מיט דעם גע-
דאַנק, עס זאָל פון איהר קיין שריי-
ופליט נישט בלייבען, אָבער דערנאָך, נאָך
דעם "גלענצענדען זיג", האָבען זיי זיך
אַרומגעזעהן, אז אייראָפּע איז געוואָרען
אַ בעלי-מוס, אַ סאַליקע, דורך דעם אַפ-
שניידען אַ גלייך פון איהר קערפּער.
אַט פון דעם דאָזיגען תּשובה-געפֿיהל,
חרטה-געפֿיהל, איז געבוירען געוואָרען
די גראַדעזע אידעע פון פעלקער-בונד,
וועלכער האָט געזאָלט ברענגען צו שלום
און פאַרברידערונג צווישען אַלע נאַציאָ-
נען.

דויער געפֿיהל האָט אויך געבראַכט די
גרינדונג פון די "פּען" קלובס.
ווי אַלעמען איז באַקאַנט, האָבען אין
דער מלחמה-צייט די פאַעסען און די
שרייבער (אויסער איינצעלנע, ווי דאָ-
סער-לאַן, למשל), מיט זייער פּעדער
און מיט זייער נייטס פֿיעל מיטגעהאַל-
פען צו ניסען בוימאָייל אויפ'ן פֿיער,
אויפצובלאָזען די פלאַמען פון שאַויר-
ניזם און געשענהאַס, אַרויסצורופֿען

פון ארכיוו

(פראגמענט)
פון אברהם ריווען.

דיין שטילען ארכיוו
די הויכסט נאָר אַן ריהער;
פאַרגעסענע בריף
און ליבע פאַפֿירען.

די אותיות וואָס איצט
פאַרבלאַסען שוין זיינען,
נאָך טיפּער געקריצט
פאַר דיר זיי דערשיינען.

די לעזסט אַן אדרעס —
אַ גאָס און אַ גומער.
דערנאָך, נישט פאַרגעס
אַ גליקליכען זומער.

(דאָס הויז איז צעשטערט,
די גאָס איז געביטען;
אזא בריף איז ווערט
נאָך לענגער צו הימען...)

אַ בילד פון אַ פֿריינט,
אַן אויפֿשריפט פון אויבען;
עס פֿינקעלט און שיינט
מיט יוגענד און גלויבען.

אַן איינלאדונגס-קאַרט —
די הויכסט זי אַן לעזען
עס קלינגט אזוי צאָרט —
אַ שמחה געוועזען...

פלאַמאַסען וואַשען זיך, זייפֿען זיך, פּוצען
זיך און דערפאַר האָבען זיי אַזעלכע
פֿיינע שפֿינדעלינגע פליכעס...

און דאָס זעלבע די געלעהרנטע. זיי
האָבען אויסגעלערנט אין ביכער, אז זייער
איז די מוטער פון קולטור. נאָ, באַצאָהלט
זיי די סאַמע מיט פֿיינע בכבוד'יגע
פליכעס...

הכלל, דער דאָקטאָר מיט זיין נייער
ערקלערונג ווענען האָר אויספאלען האָט
אויפגעטאָן אַ גרויסע זאָך פאַר דער
מענשהייט.
און דער קלוב פון פליכעוואַסע וועט
איהם שטעלען אַ מאָנומענט. און אַלע
קליינע און גרויסע קינדער וועלען איהם
בענשען.

און די מאַמעס, וועלכע וועלען פאַר-
שפּאַרען אַרבייט צו וואַשען די קינד-
דערשע קעפּלאַך, וועלען איהם אויך נישט
שילמען...

די ראַליע פון זייער אויפ'ן קאַפּ און
אויפ'ן קערפּער וועט בכלל פאַרקלענערט
ווערען פון איצט.

ווייל אויף נישט שטימען אַלע איין.
ווען מענשען וואַלען געקענט לעבען
מיט אַ גרויסען נישט וואַלט זיי בכלל
געווען אַ סך בעסער.

יע. עס וואַלט זיי...
קורץ גוט, קלאַסמאַכער, היט אייערע
האַר פון אויספאלען! וואַשט זיך נישט,
געברויכט נישט קיין ווייץ!
דאָס איינציגע ווייץ, וואָס איהר מענט
יע געברויכט, איז אויף אַנצווייפֿען דעם
קאַפּ אייערע באַלעבאַטיגט...
זיי מענט איהר!...

זייט נישט דעם קאַפּ פון לעבעדיגען

מענשען, האָבען מיר גע'חקירה'ט, אַלץ
אַ גרעסערען קאַפּ מיט האָר פאַרמאַנט
ער...
ווייל האָר זיינען אַ סימן פון
טאַלאַנט, פון גבורה. און וואו ראה
שמשון הניביר מיט די גוט-באַקאַנטע
לאַקען...

און צוריק געהערנדיג, זיינען אַלע
פליכעוואַסע מענשען — פלאַד-קעפּ; עס
פעהלט זיי די פעטקייט פון טאַלאַנט אין
קאַפּ און עס פֿריקענט זיי דער שאַרבען.
אזוי האָבען מיר געטראכט און גע-
חקירה'ט אַמאָל.

אָבער איצט, נאכדעם ווי מיר האָבען
דורכגעלייזעט דעם דאָקטאָר'ס סכרה ווע-
נען האָר אויסקריכען, איז אונז קלאָר
געוואָרען דער נאַצער ענין.

ווי זאָגט מען עס, אַ שטראָם ליכט
איז געפאלען אין אונזערע אויגען.

עס איז נישט קיין ענין פון טאַלאַנט.
עס איז פשוט — די פאַעסען וואַשען
זיך נישט, געברויכען נישט קיין ווייץ.
ווי לעבען נאטירליך...

ווי זיינען געהעמער צום וואַלד. און
דערפאַר האָבען זיי מעהרסטענס קעפּ
ווי וועלער...
און די אַלע פליכעוואַסע קעפּ געה-
מען זיך דאָס פון וואַשען זיך... דער

די דאָקטוירים זיינען די איינציגע,
וואָס זאָגען נאָך היינט צו טאָג אַ ניי-
וואָרט.

די דיפלאַמאַטען האָבען שוין אַלץ
אָפּגעזאָגט.

די פּילאָסאָפֿען אויך.

די פאַעסען אפילו אויך...
אַט קומט איצט אַ דאָקטאָר און
זאָגט: אַז האָר אויספאלען געמט זיך
פון וואַשען דעם קאַפּ מיט ווייץ.
און מן הסתם איז ער גערעכט.
ווייל פון ערפאָהרונג ווייסען מיר,
אַז קינדער האָבען זעהר ליב נישט צו
וואַשען דעם קאַפּ. און זייער אוראין נישט...
און פון קינדער מענען מיר לערנען.

מענען מיר.

ווייל קינדער זיינען די איינציגע,
וואָס האָבען אַ חוש פאַר לעבען. מיר,
גרויסע, האָבען עס נישט.

אַ ל ז אַ ג י ט ו ו ש ע !
און איצט ווערט אונז אויך קלאָר,
פאַרוואָס אַ סך פאַעסען, אונזערע באַ-
קאַנטע, האָבען זעלכע פאַרוואַסענע
קעפּ, גאַנצע וועלדער מיט האָר.
מיר האָבען עס אַמאָל צוגעשריבען
צו באַזאָבסטייט, טאַלאַנט און אפילו
געניאַליטעט... וואו עס וואַכט, איז
אַ סימן, אַז דער באָרען איז מעט.
וואָס געמער דער טאַלאַנט פון אַ

פון דעם עדיקיישאַנאַל דעפארטמענט

אַלע פאַרברייטונגען ווערען איצט
געמאַכט פאַר אונזער עדיקיישאַנאַל סע-
קצאָן, וועלכער וועט זיך אָפּמאַכען אַנפאַנג
דער 32-ווייטער בולעטין.
שטאַנדיקענדיג אונזערע אַקטיוויטעטען
וועט באלד זיין פאַרמיט און צווייטעלע
ווערען. מיר ראַפּען אויך צו קריגען
דינען בולעטין אויב איהר זייט פאַראויס-
שטעקט און אונזער בילדונגס אַרבייט.
לעזט די באשרייבונגען פון אונזערע קור-
סען אויסגעקלאָט און נאָמירט וועלכע
קורסען איהר ווילט שטודירען.
דעם בולעטין קען מען באַקומען אין
אונזער עדיקיישאַנאַל דעפארטמענט, 8
וועסט 16טע סטריט, אדער דעם קען אויך
געטוישט ווערען דורך פאסט, ווען איהר
וועט צושיקען אויפֿער נאָמען און אַדרעס.

GERECHTIGKEIT

A JEWISH LABOR WEEKLY
Published every Friday by the
International Ladies' Garment Workers' Union
Office: 3 West 10th Street, New York, N. Y.
MORRIS SIGMAN, President
ABRAHAM BAROFF, Secretary-Treasurer
L. FINKELSTEIN, Acting Editor
Subscription price paid in advance: \$1.00 per year.

Vol. VIII, No. 30. New York, Friday, July 23, 1926

Entered as Second Class matter April 16, 1920, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of August 24, 1912.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Sec. 1103, Act of Oct. 3, 1917, Authorized Jan. 25, 1919.

דער קאמף געגען ניוועז אין דער קלאוס און סוט אינדוסטריע.

ביים אָנמאָנג פון דער פערטער וואָך פון דעם גרויסן סען קלאָוס סטרייק אין ניו יארק, געפינט זיך דער קאמף אין בעסטען צושטאנד. די רייהען פון די סטרייקער זיינען אומבאריקט, קיין איינציגער סאָלאַט האָט נישט "דעזערטירט", און פון קאמפֿלאַץ נישט אַנטלאָפֿען. די רייהען זיינען נאָך און אומבאשע־ דינט און פריינד און שונאים ניבען צו, דאָס אין די רייהען פון די קעמפער הערשט די בעסטע דיסציפלין און די-שענסטע אָרדנונג. די 40,000 קעפיגע ארמיי פון סטרייקער, מענער און פרויען, מענען שטאַל זיין אויף זייער אויפֿהירען און באַנעהמען זיך אין דעם סטרייק.

די סטרייקער פארהאַלטען זיך רוהיג און געלאסען. און אויב עס איז ערגעץ פאָרעקומען א געשעעניש, צוזאַמענשטויס, איז דאָס פאראורזאכט געוואָרען פון די באַלעבאָסטיס, אָדער זייערע געדונגענע מענשען, וואָס זיי האלטען ארום שאפ. די סטרייקער פאָר- שטעהען גוט זייער פאראנטוואָרטליכקייט אלס יוניאָן לייט; זיי ווויסען, אז זיי האָבען איצט צו פיהרען א שווערע קאמף פאר וויכטיגע טרייד־רעפֿאָרמען, אין זיי לאָזען זיך נישט פראָוואָצירען פון די באַלעבאָסטיס מיט זייערע געננס.

מיר האָבען שוין פריהער אויפֿגעקוקט געמאכט די מיטגלידער אונזערע, דאָס דער איצטיגער קלאָוס סטרייק איז נישט א קאמף בלויז פאר הויכע ווידושעס אָדער אַביסעל מעהר ארבייט; מיר האָבען אָנגעוויזן, דאָס דער קאמף ווערט געפאָכטען אַריינצוברענגען מעהר אָרדנונג אין דעם כאָאָטישען און פארשווערדען רישען סיסטעם, וואָס האָט זיך געשאפֿען אין דער קלאָוס און סוט אינדוסטריע. און עס וועט אפשר נישט שארען פאר אַ לייזע דאָ זיך אַפצושטעלען ווע- גען דעם ניוועז, די אויסבריינגער, וואָס געהט אָן אין דער פראָדוקציע פון קלאָוס און סוט.

ניוועז, פארשווערונג פון געלט און פון די פראָ- דוקטיווע כוחות, איז די טראגעדיע פון דער מאָדער- נער אינדוסטריע! אומפאראייאשע מענשען, סטור- דענסען פון דער מאָדערנער אינדוסטריע, ניבען צו, דאָס נישט אַכטענדיג אויף די אלע פארבעסערונגען פון די אינדוסטריעלע מעטאָדען, און די אנטוויקלונג פון מאַשינערי, געהט אָן אין דער מאָדערנער אינדוסטריע א זעהר גרויסע פארשווערונג פון געלט און פון כוחות. דער ניוועז איז באדייטענדיג גרויס. און אין דער קלאָוס אינדוסטריע באזונדערס, געהט שוועק אין ניו- וועז א סך געלט, צייט און ענערגיע. און דאָס שמערצליכסטע דערביי איז, וואָס דער גרעסטער לאָסט דערפון פאלט אויף די קעפֿ פון די ארבייטער, פון די פראָדוצירער און לויז־ארבייטער. דאָס זיינען די אר- בייטער, די פראָדוצירער, וואָס זיינען געוואונגען צו פארקויפֿען זייער ארבייטס־קראַפֿט, וועלכע ליידען דער- פון אַסמעהרסטען. דאָס זיינען זיי די יעניגע, וואָס געפינען זיך צווישען די מיהלשטיינער און ווערען און מאַהלען אין דעם כאָאָטישען צושטאנד פון ניוועז און אויסבריינגער אין די מעטאָדען פון דער פראָדוקציע.

אָס זיינען אַ פאָר פאקטען פון דעם ניוועז אין דער פראָדוקציע פון קלאָוס און סוט.

אין יאָר 1924 האָט די יוניאָן געמאכט אַ צענזוס פון די ניייהאַשינען אין די שטעט, און עס האָט זיך אַריינגעוויזען דאָס פאָלגענדע: אין 1483 קלאָוס און סוט שטעט זיינען געווען 17,000 געהאַשינען, און אַריבער 5000 פון זיי זיינען געשטאנען ליידיג, אומבאַשעמט. דאָס מיינט, אז נישט נאָר געהט דערביי אין ניוועז איבער דרייסיג פראָצענט פון דעם געלט, וואָס די מאַשינען קאָסטען, נאָר עס געהט אויך אין ניוועז די דירעקטע פארן פלאַץ, וואו זיי שטעהען.

און וויפיל געלט געהט אין ניוועז, וואָס עס ער- וואַרטען וואו פיל קליינע, באזונדערש אַפּאַרטע? נאָר צומאָלט, אין 1924, האָט די אומגעהויערע געווינע, דאָס דרייסיגליך זיינען געווען באַשעפטיגט נישט מער ווי 17 אַרבייטער אין אַ קלאָוס־שאַפ. בלויז אין

400 פון דער גרויסער צאָהל שטעט, זיינען געווען באַשעפטיגט 20 און מעהר אַרבייטער. אין דער נאָך גרעסטער צאָהל שטעט זיינען געווען באַשעפטיגט וויי- ניגער ווי 15 אַרבייטער.

זינט יענער צייט זיינען די צושטענדען אין דער אינדוסטריע נאָך ערגער געוואָרען. דער פראָצעס פון צושפּאַליטערונג געהט אָן; די גרעסערע שטעט האָבען זיך פארקלענערט און די קליינע זיינען נאָך קלענער גע- וואָרען. און די נאָך גרעסערע שטעט פארמאכען זיך אין גאַנצען. עס ווערט פון זיי מעהר נישט קיין זכר!

נאָך וואָס: אין יעדען פון די קליינע שאפֿעס זיינען דאָ שותפים, "פארטנערס". דאָרט זיינען דאָ צו צוויי און דריי באַלעבאָסלאך אין אַ שאַפ, און יעדער פון זיי ציהט פון דעם זיין חיונה. די גרויסע צאָהל באַלעבאָסלאך דרעהען זיך אום אין די שאפֿעס און ציהען "סאָלאַריס" וועכענטליך. דאָס איז אַ גע- וואַלדיגער לאָסט אויף דער קלאָוס אינדוסטריע, און עס ליידען דערפון אי די אַרבייטער, אי די קויפער פון די פראָדוקטען.

און די אַרבייטער אין די קלאָוס שטעט, אזוי גוט ווי די קויפער פון די קלאָוס באַצאָהלען טייער דער- פאר נאָך אויף אַנאָדער אופן. זיי צאָהלען דערפאר נישט נאָר אין געלט, אויך אין געוונט. דאָס האָט צוריקגעבראכט דעם אַפּאַליגען "סוועט־שאַפ", און שטעלט אין געפאָר דאָס געוונט און דאָס לעבען פון די קלאָוסמאכער, און פון די וואָס טראָגען די קליי- דער וואָס דאָרט ווערען געמאכט. און די וועלט ווייסט שוין איצט, דאָס די פרויען־קליידער, וואָס ווערען פארקויפט צו די "באַיערס" אין די שעהע, רייך אויסגעשטאַטעטע, "שאַרדומס" פון די דזשאַבערס, ווע- רען אויסגעמאכט אין די פילע "סוועט" און פּעסט- שטעט פון די סאָב־מאַנפאַקטורערס און קאַנטראַקט- טאָלאַך!

די דאָזיגע שאפֿעס עקזיסטירען נאָך דורך אַ גאַנצע־לשניידערנער קאָנקורענץ; די אַרבייטער דאָרט מוזען זיך אַרויסקאַמפֿען די נשמה און פאַרדינען ווייניג- זיין ווערען קראַנק פון דער אומגענליכער אַרבייט, פון די דחקות, וואָס זיי ליידען, ווייל זיי פאַרדינען נישט גענוג. די סיואַנס זיינען קורצע, די אַרבייטס- צייט אומערנעליכע, און די אַרבייטער זיינען שטענ- דיג אין געפאָר, אַפילו צו פאַרלידען דאָס טרויער- שטיקע ברויט. וואָרעם די דאָזיגע שאפֿעס האלטען אין איין אונטערנעהן. אָס זיינען זיי דאָ, און אָס זיינען זיי נישט, און די אַרבייטער זיינען כסדר אין שרעק צו זיי וועלען באַקומען די פאָר דאָלאַר, וואָס זיי פאַרדינען דאָרט.

אָס דאָס איז די פרוכט, וואָס דער דזשאַבער- סאָב־מאַנפאַקטורער סיסטעם האָט געבראכט מיט זיך אין דער קלאָוס אינדוסטריע. עס איז נישט דאָרט קיין קאַנטראָל און עס איז נישט קיין פאַראַנטוואָרט- ליכקייט. דאָס האָט געבראכט צו דעם, דאָס דער יעהרליכער פאַרדינסט פון אַ קלאָוסמאכער באַטרעפט בלויז \$1,375.90. און ווי קאָן אַ מענש מיט אַ פאַמיליע לעבען פון אזא אַיינקומען? דאָס איז דאָך ווייניגער פון דעם גינערדיגסטען סטאַנדאַרד וואָס עקא- נאָמיסטען שטעלען אויס אויף אַ לעבען צו מאַכען.

די ביטערע איראָניע פון דער סיטואַציע באַ- שטעהט נאָך אין דעם, וואָס דער ראש המדברים פון דער דזשאַבערס אַסס'ן האָט נישט לאַנג צוריק דער- קלערט, אז אָס דער אומפאַרזייליכער ניוועז, וואָס צופּרעסט די אינדוסטריע, איז נאָך אַן "עקאָנאָמישע נויטווענדיגקייט". דאָס איז, זאָגט ער, אין איי- קלאַנג מיט די "מאָדערנע געשעפטען". עס איז אַן "עקאָנאָמישע נויטווענדיגקייט" דאָס אַן אַרבייטער, וואָס קאָן אויפמאַכען זיין אַרבייט אין 20 שטעט, זאָל עס פאַרשפּרייטען איבער פערציג, און אזוי נאָך העלפען אויפֿפאַרינגען אַן אַנצאָהל שאפֿעס, וואָס זאָל לען זיך אַפּמאָשען אַ סיואַן אָדער צוויי, באַשאפֿען אַ מיזעראַבלע קאָנקורענץ אין טרייד און פאַרשווינדען. עס איז אַן "עקאָנאָמישע נויטווענדיגקייט" כדי אַרונ- טערצורדיקען די אַרבייטס־סטאַנדאַרד אין די שטעט, צו פאַרגריכטען די יוניאָן רולס, און צו דערפיהרען אַ גרויסע און רייכע אינדוסטריע צו דעם שטאַנד, עס זאָל אונטערגליך זיין אַ לעבען צו מאַכען פאר די אר- בייטער, די מענער און פרויען, וואָס זיינען אין איהר באַשעפטיגט. ס'איז אַן "עקאָנאָמישע נויטווענדיגקייט", כדי די דזשאַבערס זאָלען קאָנען אַרונטערשאַרען זאָלען גרעסערע פראָפּיטען פאר זיך, און די אַרבייטער זאָלען פאַרדינען אין דורכשניט אַרום 26 דאָלאַר אַ וואָך און נישט מעהר, און דאָס די גרויסע מאַיאָריטעט אַרביי- טער אין טרייד זאָל האָבען נישט מעהר ווי זעקס חרשים באַשעפטיגונג דורכ'ן יאָר.

אָבער נישט אַכטענדיג וואָס יענע הערען זאָנען וועגען די "פאַלערונגען" פון די מאָדערנע געשעפטען, שטעהען זיי איצט אַנטפּלעקט פאר דער וועלט פאר דאָס וואָס זיי זיינען. אין די אויגען פון דער נע- זעלשאַפֿט זיינען זיי פאַראַרטיילט אלס אַפּאַראַטען וואָרשליכע געשעפֿט־פיהרער, וואָס ווילען נישט פאַר- שטעהן, וואָס עס פאַרערט זיך באַמח אין אזא ריזיגען געשעפט ווי דאָס איז די קלאָוס אינדוסטריע. מעהר ווי זייערע אייגענצייגע אינטערעסען זעהען זיי נישט און ווילען נישט זעהן. זיי מאַכען זיך מייב און שטום

צו שלע נויטען אין דער אינדוסטריע. עס געהט זיי קיין זאך נישט נאָך. זיי אינגאנצן יערע טרייד- פאָליס, וואָס ווערט געשאפֿען די לאַנע אין דער אינדוסטריע צו פאַרבעסערען, און שרייען כסדר, אז שלע איז "גוט און וואויל", און מען דאַרף לאָזען שלע ווי עס איז.

אָבער די סטרייקערנע קלאָוסמאכער, די יוניאָן און איהר פיהרערשאפֿט, פארשטעהען די זאך נאָך אַ- דערש, ווי די דזשאַבערס. זיי ווויסען, אז דער כאָאָס אין טרייד און דער ניוועז, וואָס דאָס ברענגט, מוזען באַזייטיגט ווערען, און דאָס דער לעבען פון די קלאָוסמאכער מוז פיל מעהר געזיכערט ווערען. זיי ווויסען דאָס די צרות און ליידען פון די קלאָוסמאכער זיינען נישט קיין "עקאָנאָמישע נויטווענדיגקייט".

זיי ווויסען דאָס די קלאָוס אינדוסטריע געפינט זיך היינט צו טאָג אין אַ קראַנקען צושטאַנד. זיי וווי- סען אָבער גאָנץ גוט, וואָס די קראַנקהייט איז, ווי די קראַנקהייט איז געקומען און ווי אזוי דאָס קאָן אויסגעהיילט ווערען. און סאַקע דערפאר זיינען די סטרייקער נישט פּעסימיסטיש. זיי ווויסען וואָס די רפואה דאַרף זיין און זיי קעמפען בראו און מוטיג איהר אויסצוהיילען פון דער קרענק.

די קלאָוס אינדוסטריע דאַרף נישט געהן זוכען אַ רפואה פון דרויסען, זי קאָן זיך אליין אויסהיילען און די יוניאָן האָט פאר איהר פארשריבען די ריכטיגע מעדיצין, אין דער פאָרם פון אַ פראָגראַם מיט פאַרער- רונגען. און די פראָגראַם דערגרייכט ביז דעם סאַמע וואָרצלע פון דער קרענק. עס זוכט צו באַזייטיגען דאָס גאַנצע פאַרברעכענישע ניוועז, די אלע אויסבריינגע- ריינע און פאַרשווערונגען, וואָס איז די ארואַך פון די אלע חלאַת'ן פון וועלכע די אינדוסטריע ליידט. דער פראָגראַם שליסט איין אין זיך די באַשריינגונג פון דער צאָהל סאָב־מאַנפאַקטורערס און קאַנטראַקטאָרס, וואָס אַ דזשאַבער זאָל באַשעפטיגען, לויט די געשעפ- טען, וואָס ער מאַכט; עס פאַרערט אַ פאַרזיכערונג פאר 36 וואָכען אַרבייט דורכ'ן יאָר, און עס ווערט געפאַדערט אַ העכערונג אין די ווידושעס, אז די אר- בייטער זאָלען קאָנען מאַכען אַ בעסער לעבען. עס ווערט געפאַדערט אַ 40-שטונדיגע אַרבייטס־וואָך, כדי עס זאָל מעגליך מאַכען, אז די זעהר קורצע אַרבייט- כיוואָגס אין דער אינדוסטריע זאָלען אַביסעל לענגער ווערען. אין דער פראָגראַם ווערט אויך געפאַדערט אַ "לייבאָד ביראָ" און אַ "ריסורטש ביראָ".

די סטרייקערנע קלאָוסמאכער גלויבען, דאָס עס זיינען דאָ עקאָנאָמישע נויטווענדיגקייטען אין דער קלאָוס אינדוסטריע, פאר וועלכע עס איז ווערט צו קעמפען און צו בלוטען! און איינע פון אָס די ברע- נענדיגע נויטווענדיגקייטען, איז אַפצושאפֿען, צו פאַר- טרייבען דעם אומגעהויערען ניוועז, דאָס פאַרמאכט לעווען פון אזוי פיל ענערגיע, ווי דאָס איז דער פאל אונטער דעם איצטיגען כאָאָטישען צושטאַנד, אונטער די דיקטאַטור פון די דזשאַבערס. די סטרייקערנע קלאָוסמאכער זיינען אַנטשלאָסען דורך דעם איצטיגען כאָאָס צו געווינען נאָך אַ גרויסע, זעהר וויכטיגע, עקא- נאָמישע נויטווענדיגקייט — צוריק צו ברענגען אין דער אינדוסטריע דעם גרעסערען שאַפ.

עס איז אַ קאמף פאר נויטיגע טרייד־רעפֿאָרמען, און הויפטזעכליך צוריק אויסצולעבען דעם גרעסערען שאַפ; דעם שאַפ, אין וועלכען עס זאָל מעגליך זיין אויסצוהאַלטען בעסערע, מעהר מעגליכע אַרבייטס- באַדינגונגען, מעהר געזיכערטע אַרבייטס־סטאַנדאַרדס. די קלאָוסמאכער און די יוניאָן שטרעבען צו דעם, אז אַ שאַפ פון 15 אַרבייטער זאָל זיין אַ זעלטענער אויס- נאַם, און נישט דער כלל, ווי עס איז איצט אין דער אינ- דוסטריע, און דעמאָלט וועלען די קלאָוסמאכער פיהלען, אז זייער לעבען און עקזיסטענץ איז בעהר געזיכערט, אז עס באַרט אויף אַ פּעסטערען פונדאמענט.

דער אלגעמיינער עולם, וואָס געהט אזא גרויסען אינטערעס אין דעם קאמף, וואָס געהט איצט אָן, פאַרשטעהט גאָנץ גוט די סאַציאַלע וויכטיגקייט פון דעם גרויסען סטרייק און זיין מיסיע. עס איז, אמת, אַ קאמף פאר אַ גרעסער שטיקעל ברויט, עס איז אָבער אויך אַ קאמף צו פאַרטרייבען פון דער קלאָוס אינ- דוסטריע די אומנויטיגע פאַרשווערונג פון געלט און ענערגיע, וואָס אונטערנאָכט און רואינירט איינע פון די גרויסע, הויפט אינדוסטריען פון דעם לאַנד.

דער וועג, אַרויסצוגעהן פון אָס דעם מיזעראַבלען צושטאַנד, האָט די יוניאָן קלאָר און דייטליך אָנגע- צייכענט. דאָס איז נישט דער אומבאַשטימטער, פינ- סטערער וועג, וועלכען די דזשאַבערס האָבען אויסגע- קליבען. עס איז אויך נישט דער וועג פון די אזוי גערופֿענע "אינסידר" סאָנפֿעקטשורערס, וועלכע שרייען אויך, אז זיי זיינען צופרידען מיט דעם געוועזענעם צושטאַנד אין טרייד. דאָס איז דער וועג וואָס די יוניאָן האָט באַלויבטען מיט איהר קאָנסטרוקטיווע, אינדוסטריעלע רעפֿאָרם־פראָגראַם, פאר וועלכען די אַרבייטער קעמפען איצטער און וועלען קעמפען מוטיג און אַנטשלאָסען, ביז אָס די פראָגראַם וועט אַיינגעשטעלט ווערען שלע אַ לעבעדיגער פאקט אין דער קלאָוס אינדוסטריע.

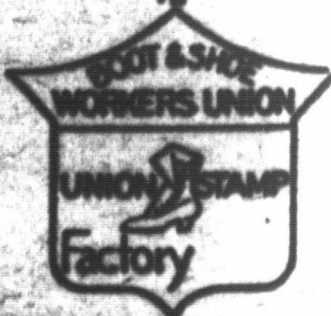

Buy Union Stamped Shoes

We ask all members of organized labor to purchase shoes bearing our Union Stamp on the sole, inner-sole or lining of the shoe. We ask you not to buy any shoes unless you actually see this Union Stamp.

Booth & Shoe Workers' Union

Affiliated with the American Federation of Labor
244 SUMNER STREET, BOSTON, MASS.

COLLIS LOVELY
General President

CHARLES L. HAYNE
General Secretary-Treasurer

הערעכטיקייט

פרייטאג פון טעג
לערער, פארטיי
נייט טייך, און די
וועלט וועט זיין
שיינענדיק

בזדעסטי החזקתי
ולא ארפת.
(אויב, כ"ז, 18)
ען טיין גערעכטיקייט
קייט העלם איך זיך
שפער, און וועל
איהר נים שפערען.

אפיציעלער ארנא פון דער אינטערנעשאנאל ליידים נארמענט ווארסערס יוניאן

Vol. VIII. No. 31.

New York, Friday, July 30, 1926.

פרייטאג, 30 מער יולי, 1926

PRICE 3 CENTS

פרעז. וינמאן אדרעסירט די קלאוקמאכער אין באלימא

אדרעסירט אויך א מיטינג פון
דזשיינט באארד אין פילאדעלפיע.

די ערשטע גרויסע פארזאמלונג פאר
מאנאטען לאנג פון קלאוקמאכער אין
באלימא איז אפגעהאלטען געווארען
לעצטען מיטוואך, דעם 21טן יולי, און
אין אדרעסירט געווארען פון פרעזידענט
וינמאן, וועלכער איז ספעציעל געקומען
פון ניו יארק.

דער מיטינג איז א פארטועצונג פון
א פרייערדיגע פארזאמלונג פון קלאוק-
מאכער, מיטגלידער פון לאקאל 4 פון
באלימא, אויף וועלכער עס איז אויפ-
געטראטען ווייט-פרעזידענט דזש. האל-
פערין, מענעדזשער פון איסטערן ארנא-
ניואיצאנס דעפארטמענט. די באלימא-
מאכער קלאוקמאכער פאנגען אן צו רעדן
לייזערען, דאס ס'איז שוין געקומען די
צייט ווען זיי דארפן מאכען א פאר-
זאם, זיך ווי געהעריג צו ארגאניזירען.

באלימא איז לעצטענס געווארען
א וואקסענדיגער קלאוק צענטער און א
גרויסע צאל קלאוק שפער געפינען זיך
דארטען. די באלימאמאכער קלאוקמאכער
זיינען אמאל געווען ארגאניזירט אין
דער לעצטער צייט איז זייער ארגאניזא-
(שלוס אויף זייט 8)

קלאוק באלעבאטיס פיהלען אלץ מעהר דעם דרוק פון גענעראל סטרייק

סעטעלמענט קאמיטע האט איבער 200 אפליקיישאנס פון באוואוסטע פירמען. — א צאהל
סעטעלמענט שוין געמאכט. — ווידער א גרויסע און שעהנע דעמאנסטראציע אויף דער
פיקעט ליין. — פאלים קאמישאנער מעקלאפלין פארשפערעט נים צו פארפאלגען אומזיסט
די סטרייקער און האלט זיין ווארט. — פרעזידענט וינמאן ענטפערט די „אינסיד“ מאגא-
זיין צו רעדזשיסטירען און ארויסגעהען ארבייט-פעסעס. — דרעסמאכער גיבען אפ אינ-
שורענס געלט פארן קלאוקמאכער סטרייק.

פאר א וועכענטליכער צייטונג איז עס
אוממעגליך צו זיין „אפליקייט“ מיט
נייעס. גראדע קען זיך מאכען, דאס וויכ-
טיגע נייעסען זאלען פאסירען גלייך נאכ-
דעם, ווי די צייטונג איז ארויס פון דרוק.
און דאן קומט עס שוין אויס, אז אס די
פאסירונג זאל באזיכטעט ווערען מיט א
וואך שפעטער, ווען עס איז שוין מעהר
קליין נייעס נים.

וועט איהר דאך אוראיי פרענען, צו
וואס דארף מען עס באזיכטען, אויב עס
איז שוין אלץ?

דער ענטפער איז, דאס, ערשטענס,
דארפן מיר עס האבען פאר די יוניאן-
רעקארדס—עס זאלען אין אונזער פרעסע
(שלוס אויף זייט 2)

דער קלאוקמאכער גענעראל סטרייק שטעהט אויסגעצייכענט! דער סטרייק
געהט אן אין דער בעסטער אָרדנונג. די גרויסע מחנות סטרייקער קעמפן מיט
מיט און אנטשלאסענדיק און מיט א ויכערטייט, אז זיי וועלען געווינען די גערעכ-
טע פאדערונגען פאר וועלכע זיי זיינען ארויס קעמפן.

וואס מעהר א טאג דער סטרייק פארציהט זיך אלץ מעהר הויבען אן די
באלעבאטיס צו פיהלען דעם דרוק פון דעם סטרייק. די באלעבאטיס קאנען
די קלאוקמאכער שוין נים פון היינט, און וויסען, אז זיי זיינען נאטע, אנטשלאסענע
קעמפער. זיי וויסען, אז קוים ווארפען זיי די ארבייט אויף דעם דרוק פון דער יו-
ניאן און שטעלען זיך אין קאמף, וועלען זיי זיך נים צוריקקערען אין שאפ, ביז זיי
ערע גערעכטע פאדערונגען וועלען נאכגעגעבען ווערען.

דאס וויסען די קלאוק באלעבאטיס שוין פון לאנג. עס איז נים דער ערשטער
קאמף וואס די קלאוקמאכער פעכטען איצט. זיי זיינען שוין אין קאמף געשטאנען
גענען די באלעבאטיס נים איין מאל פריהער, און יעדען מאל האבען זיי דעם קאמף
געוואונען! די קלאוקמאכער זיינען פון יעדען גענעראל סטרייק ארויסגעקומען די
זינער, און זיי וועלען אויך זינען אין דעם סטרייק! און די באלעבאטיס וויסען
עס אזוי גוט ווי מיר וויסען. זיי וויסען, אז זיי וועלען סעטלען מיט דער יוניאן,
נאך, ווי זאגט מען עס, זיי פרובירען נאך אמאל זייער מול. זיי וועלען אבער באלד
מווען איינזעהן, אז זיי פיהרען א האפנונגסלאזען ווידערשטאנד גענען דער יוניאן,
און גענען די גערעכטע פאדערונגען פון די ארבייטער און זיי וועלען מווען קומען
צו א סעטעלמענט. דערוויילע אבער, פרובירען זיי עס אפציהען, כאטש זיי ליידען
א גרויסען געלט פארלוסט.

די וואך, א שטייגער, זיינען די „אינסיד“ מאנאפעקטשורערס ארויסגעקומען
מיט א גארנישען סטיימענט, אז דער גאנצער סטרייק וועט אָננעפיהרט בלויז צו-
ליב „פאליטיקס“. אבער מען לאזט זיי נים אוועקנעהן מיט די „גורם“, זיי האבען
אויף דעם באלד באקומען א פארטרעפליכע ענטפער פון פרעזידענט וינמאן, וואס
צוקלאפט זייערע טענות און זיי שטעהן ווידער פאר דער וועלט ענטבליוועט, אין
זייער ריכטיגער געשטאלט. מען לאזט זיי נים אפילו פאר א מינוט זיך פארמאכט
קירען און דרעהן א מוח מיט פאלשע אישוס. און אס וואס פרעזידענט וינמאן
ענטפערט זיי אין קורצען:

איז עס פאליטיק, פרענס פרעזידענט וינמאן?

„די אינסיד מאנאפעקטשורערס, זיינען ווידער ארויסגעקומען מיט נייע
אדווערטייזמענטס. דאס מאל האבען זיי ארויסגעבראכט א שפאגעל נייעס,
אבער דערפאר א העכסט „טיפען געדאנק“. זיי האבען געמליך געזאגט, אז
דער סטרייק מיט די אלע סטרייק פאדערונגען זיינען יוניאן „פאליטיקס“.

„וויילט זיך זיי פרענען:

„וועלכע פאדערונגען אונזערע באמראכטען די מאנאפעקטשורערס פאר
„פאליטיקס“? אפשר די לימיטישאן פון קאנטראקטארס? איז דאס ביי זיי
פאליטיקס? ווי-זשע קומט עס, אז דעם גאווערנארס קאמישאן האט ער-
קלערט, אז לימיטישאן און קאנטראקטארס מוז איינגעפיהרט ווערען אום צו
שמעלען דעם מריד אויף א געווענען פונדאמענט. האט דעם גאווערנארס
קאמישאן אויך געשפילט פאליטיק?

„אדער מיינען זיי אפשר די „מאס גארנאמי און עמפלאימענט“? איז
דאס ביי זיי פאליטיקס? ווילען מיר מאקע וויסען וואס פאר א געפעהרליכע
„פאליטיק“ איז עס צו פארלאנגען אז די קלאוקמאכער זאלען זיך זיכער מיט
ארבייט כאטש 36 וואכען אין יאהר!

„אדער געהט, א שטייגער, די פאדערונגען פון א 40-שטונדיגע ארבייטס-
וואך. פארוואס איז עס „פאליטיקס“ צו פאדערען 40 שטונדען א וואך אר-
בייט אין קלאוק מריד ווען אין דעם מריד איז עס שוין לאנג איינגעפיהרט?

„בכלל וואלמען מיר געוואלט וויסען, זינט ווען די אלע זאכען זיינען
ביי זיי געווארען יוניאן „פאליטיקס“. איז עס געווארען „פאליטיקס“ ערשט
געכמען, אדער מיט דריי וואכען צוריק ווען דער סטרייק האט זיך אנגעפאנגן
גען, אדער, מיט דריי יאהר צוריק ווען מיר האבען צום ערש-
טען מאל ארויסגעשטעלט דייע פאדערונגען?

„ס'איז זעהר מאדנע, מיט דריי יאהר צוריק האבען זיי נים געזאגט, אז
דאס איז „יוניאן-פאליטיקס“, און איצטער איז עס מיט אמאל געווארען „פא-
ליטיקס“. אבער די „אינסיד“ באלעבאטיס, ווי די אנדערע, וויסען, אז די
זאך איז נים אזוי, מעהר נים ווי דרעהן א מוח, כאטש זיי וויסען, אז דאס
וועט זי נאר נים העלפען.“

עקערעמער באראף באזוכט מאנטרעאל — דזשוריוס האכמאן איז טאדאנטא

גרויסע פארזאמלונגען פון קלאוקמאכער ווערען אפגעהאלטען אין ביידע
שטעט.

געמאכט געווארען פון די מאנטרעאלער
באסעס, וועלכע זיינען פון יאהרען לאנג
געוואוינט געווען צו פיהרען „פאליטיקס“
שפער.

אין פארלוף פון די לעצטע אָנדרער
האלבען יאהר האט דער גענעראל אפוס
פון אונזער אינטערנעשאנאל באשטימט
ווייט-פרעזידענט אַכדור אין מאנטרעאל
אלס פארשטעהער פון דער אינטערנע-
שאנאל, און האט אויך באשטימט ברור
דער פאליקאפ'ן צו מענעדזשען דעם
דזשיינט באארד פון טאראנטא. לעצ-
טענס האט דער מאנטרעאלער דזשיינט
באארד אָנגעהויבען א לעבהאפטע מעסיג
(שלוס אויף זייט 8)

נאך א שטילשטאנד פון פילע מא-
נאטען, האבען די קלאוקמאכער אין קע-
נערע לעצטענס ווידער אָנגעהויבען
ארויסווייזען אקטיוויטעט.

דער ארגאניזאצאנס קאמפין, וועל-
כער איז דורכגעפיהרט געווארען אין די
צוויי קענעדישע קלאוק מארקעסס —
מאנטרעאל און טאראנטא — אין וויי-
טער פון 1925, האט איבערגעלאזען
הינטער זיך גאנץ נומע ארגאניזאציעס
אין ביידע שטעט. עס האט זיך ארויס-
געוויזען גלייך נאך דעם קאמף, אז ס'וועט
זיך פאדערען מעהר ווי איין פארוואך
און אפשר עטליכע סעזאנען פון שטילער
ארגאניזאצאנס ארבייט צו ברענגען די
יוניאנס אין דייע צוויי שטעט צו דער
מדרגה, ווען זיי וועלען האבען אן אמת'ן
קאנטראל איבער ארבייטס-באדירניגונגען
אין די קלאוק שפער. ספעציעל אין
מאנטרעאל האט עס אויסגעזעהן, אז די
יוניאן דארפן וועט האבען א שווע-
רען דושאב אויסצהאלטען די שטעט-
דינע אמאקעס וועלכע זיינען אויף איהר

קלאוק סטרייקער אויפ- מערקזאם!

ברודער קאפלאן, דער שטערמאן פון
דער ארגאניזאצאנס קאמפין, בעס אונז ביי-
קאמפ צו מאכען אין נאמען פון דער גע-
נערשט-סטרייקקאמפין, דאס די סטרייקער,
וועמענס פירמען עס גיבען אריין פאליקיי-
טאנס פאר א סעטעלמענט, זאלען נים אַרומ-
לויפן וועמען עס איז אונטערייאגען, וואס
גיכער צו מאכען א סעטעלמענט.

ברודער קאפלאן ערקלערט, דאס קיינע
סעטעלמענטס וועלען נים געמאכט ווערען
אין אוילעניש. די ארגאניזאצאנס קאמפין
וועט אפריהער גוט אונטערוואכען יעדע
פירמע, און עס וועט נים העלפען די אר-
בייטער, וואס מיינען אונטערוואכען אין
דער ארבייט. זאלען די סטרייקערס עס
נעמען אין כאט און אויסהערען לויפען
צו דער סעטעלמענטקאמפין איהר אונ-
טערוואכען.

אינהאלט פארצייכנים

„גערעכטיקייט“ נומער 31.

- זייט 2. סטרייק-נייעס.
- זייט 8. א גרוס פון אונזער יוניאן אין
דער מיידעל-וועס. שלוסען פון זייט 1.
- זייט 4. פרויד און ארגאניזאצאנס-פרע-
זידענט ווייט-פרעזידענט פארשטע-
נער.
- זייט 5. קורצע בילדער — מרים קארפ-
לאן. הענגט איהר! — אויבאלד מיר
גענייען.
- זייט 6. עדיטאריעלע.
- זייט 7. די שטעט יוניאן-גיהערע ווענען
אפריהער — דר. הערמאן פראנק. בייט
ים (געדיכט) — נפתלי גראס.
- זייט 8. דער ווארשעווער בקלייד-פארשטע-
נער. ה. הימלסארב. די פארשטע-
(עליעזער) — ז. ווהלער.
- זייט 9. אונזער בילדונגס-שטייגער אין
1925-26 — פאניא מ. קאהן. אזוי ווי
אמאל — גייטעל ב. ענטפערס פון דער
דזשיינט.
- זייט 10. זאכען גוט צו וויסען.
- זייט 11. אדווערטייזמענטס.
- זייט 12. אן אינטעליגענטער עולם פאר
ברענגט דעם וואקסענדיגן יוניאן
הויז — ב. יוסף.

צו די ארבייטער אין דער דרעם אינדוסטרי

די באאדער אוי טראסטס פון די אנטפאלאמענט אינשורענס פאנדר האבען באשלאסען צו אויפלעזען דעם פאנדר און צוריק צו צאלען אלע יוניאן ארבייטער די פולע סומע וואס איז קאלעקטירט געווארען פון פעברואר 1925, דורך דעם 1% רעדאקטשן וואס איז ארויסגעגעבען געווארען פון די ארבייטערס וויי- צוועס און איז איבערגעגעבען געווארען דורך די פירמען פאר וועלכע זיי האבען געארבייט. דורך א וואוס פון די מעמבערס פון די פארשידענע דרעם-לאקאלס איז באשלאסען געווארען דאס דיוע נעלט זאל צוטיילט ווערען גלייך צווישען אלע יוניאן ארבייטער וועלכע האבען בייגעשטייערט צום פאנדר. דער טייל פון יעדען זאלבען ארבייטער באטרעפט דאריבער 11 דאלער, וועלכע וועט אויס- געצאלט ווערען נאכדעם ווי אן ארבייטער קומט נאך די פראצעדורע וועלכע ווערט געפאדערט פון די באאדער און טראסטס.

אום שנעל און פינסטליך אויסצוגעפינען די ריכטיגע ארבייטער וועלכע האבען בייגעשטייערט, איז באשלאסען געווארען צו פאדערען אלע ארבייטער צו רעדזשיסטירען זייערע קלעמס אין אפיס פון פאנדר. פאר דיווע צוועק האט דער אינשורענס-אפיס ארויסגעשיקט צו די הייז-אדדעסען פון יעדען יוניאן-ארבייטער א רעדזשיסטירטען קלעם קארד. איהר האט ביי דיווע צייט שוין ערהאלטען אייער קארד, אויב אייער לאקאל האט אייער ריכטי- גען דרעם, אויב איהר האט געמוסט און איהר האט פארנאכלעסיגט צו טושענ- דזשען אייער אדרעס, קענט איהר קריגען א רעדזשיסטירטען קארד אין אפיס פון אייער לאקאל.

פילט אויס די אינפארמאציע, וואס ווערט פערלאנגט פאר רעדזשיסטירט- שאן צוועקען און ברענגט די קארד פערזענליך אין אפיס פון אייער לאקאל. זיי וועלען עס פאליען פאר אייך אין אינשורענס פאנדר. מיר וועלען האבען פארשטעהער אין די אפיסעס פון די לאקאלס אנטפאנגענדיג מאנטאג, דעם 19טען דזשולאי, וועלכע וועלען נעבען אייך אירגענער וועלכע הילף, וואס איז נויטיג אום אויסצומאכען די קארד. יעדער ארבייטער וואס קלעמט א פער- מענט מוז עס רעדזשיסטירען נים שפעטער פון 15טען אויגוסט, 1926.

נאך די יעניגע ארבייטער וועמעס נעמען ערשיינען אויף די שאפ דע- פארטס, וועלכע געפינען זיך איצט אין פאזששאן פון פאנדר און די וועלכע האבען געמאכט איינצאהאלטען וועלען זיין בארעכטיגט אנטהאלטן צו נעמען אין דיווע אויסצאהאלטען. אלע קלעמס וועלען פינסטליך אטענדעט ווערען אין זעלבען אדרער ווי זיי זיינען אריינגעקומען. יעדען ארבייטער וועט מען לאזען וויסען דורך פאסט צי זיין נאמען געפינט זיך אויף דעם אינשורענס פאנדר רעקארד צי נים. אויב יא, וועט מען איהם אנטזייגען צו קומען אין דעם יוניאן אפיס און קריגען די נעלד וואס איהם קומט לויט דיווען פלאן. אויב ער איז נים בארעכטיגט, וועט מען איהם מעלדען די אורזאכען ווארום ער קריגט נים אויסגעצאלט אין א לעסער וואס וועט ארויסגעשיקט ווערען פון פאנדר. מיר בעטען ארבייטער זאלען נים קומען אין אינשורענס אפיס וועגען דיווע קלעמס. דער רעקארד פון יעדען שאפ איז וועלכע אן ארבייטער איז געווען באשעפטיגט וועט גרינדליך אונטערוזשט ווערען און א פינסט- ליכער ענטפער וועט ווערען ארויסגעשיקט. וויזשען פון ארבייטער וועלען נאך שטענען און פארלעגנערען דיווע צייט.

עס ווערט ערווארטעט דאס צאהאלטען צו די ארבייטער אונטער דיווען פלאן וועלען זיך אנטאנען אין די ערשטע וואך פון אויגוסט. ווייטערע אנטאנסמענטס וועלען נעמאכט ווערען צו יענער צייט.

DRESS INDUSTRY,
UNEMPLOYMENT INSURANCE FUND,
J. A. CORCORAN, Ass't to the Chairman.

מט. ווערנא דרעם פירמעס פאדערען א פערמאנענטע אינדוסטריאלע

פראם, פון מט. ווערנא דרעם קאמפאני, אן "אפענער שאפ".
אין פארלוף פון פראצעס האט דער לאיער פאר דער פראם פירמע בשול- דינגט די ארבייטער אין "אינטימידיי- שאן און אפאליטי", א באשולדיגונג וועל- כע איז באשעפטיגט געווארען פון מאריס הילקוויט, וועלכער איז אויפגעטראטען פאר דער יוניאן. ריכטער מארשאווער, ווייזט אויס, האט געלויבט די מעש- וועלכע זיינען דערצעהלט געווארען פון די רות נענען די פיקטעס.

דער ריכטער האט ארויסגעגעבען אן "אולטימאטום", דאס "ער וועט פאר- משפטן אירגענער וועמען וועלכער וועט באשולדיגט ווערען אין פארשאפטן אומ- באקוועמליכקייטען פאר די ארבייטער וועלכע זיינען באשעפטיגט אין דעם פראם שאפ, און דאס עס וועלען נים זיין קיינע פינגס, און איבערהויפט קיינע "סוספערדירטע" סענטענסעס." נאך דזשייל סענטענסעס פאר אירגענער וועל- כען ארעסטירטען.

דאנערשטאג, דעם 27טען יולי, וועט פארקומען א פאדערען פאר ריכטער מארשאווער, פון וועסטשעסטער קאונ- טי, אין פארבינדונג מיט דער אפליקא- ציע פון מאנכע דרעם-פירמעס צו מא- כען פערמאנענט אן אינדוסטריאלע נע- נען דער יוניאן, כדי צוריקצוהאלטען די ארבייטער פון פיקטעס די נייטיגקייט דרעם שפער אין מט. ווערנא.

דער איצטיגער פראצעס איז א פארט- זעצונג פון א צייטווייליגען אינדוסטרי- שאן, וועלכער איז ארויסגעגעבען געווא- רען פון סופריס קארט ריכטער טיילאר אין דעם דרעם סטרייק פון 1924. דער פארווייז ווערט איצט געמאכט צו מאכען דעם אינדוסטריאלען פערמאנענט און איז געצילט גענען דער א. ל. ג. ו. י. דעם מט. ווערנא לאקאל, נומער 118, לאזט מאניא, דעם מענעדזשער, און א צאל אינדיוידועלע ארבייטער, פאראי- טערעסירט אין דעם פראצעס זיינען די אייגענטימער פון 18 פארשידענע שט- פער, הויפטזעכליך איז עס א רעוול- טאט פון דעם קאמפליינט פון יוסף

א סאנצערט יעדען שבת אווענט אין דער יוניטי האוז אין פארעסט פארק

האט ער אליין געגעבען א פארלעזונג אין "פיינ גראוו", אין וועלדעל בייס טיי- כעל. ער האט געגעבען א פארלעזונג איבער אירישע ריכטער און אירישע פאזעזיע, פון די ערשטע טעג פון מאריס ראזענפעלד ביו'ן היינטיגען סאן, און אייכוסטירט זיין לעצטע מיט די לידער פון די פילע פארשידענע פאזעטען פון דעם גאנצען פערדאך.

דער גרויסער עולם פון יוניטי הויז האט מיט ענטוויצט אויסגענומען די פארלעזונג און מארק שווייז איז געקומען פון דאס א באנייטערטער פון דער אמת'ער אינטעליגענץ פון דעם עולם וואס פארברענגט דעם וואסטישען אין אונזער יוניטי הויז.

פרעזידענט זיגמאן אדעסירט פילדעלפיער קלאומאכער וועגען נייעס אגרימענט

(שלום פון זיט 1)
קומען די פונקטען פון אנרימענט. די יוניאן קאן דאן פארלאנגען א נייע סע- קויריטי און קען באפעלען די ארבייטער אפצושטעלען די ארבייט ביז וואנען אזא סעקיריטי ווערט געגעבען.

3. העכערען די וויידזשעס פון אלע ארבייטער אין די שפער צו דעם הויז, וואס האט עקזיסטירט נאך דער איי- נפיהרונג פון וואך-ארבייט אין פילדעל- פיא. אלע ארבייטער דארפען האבען זייערע וויידזשעס פארשטיבען אויף זייערע ארבייטס-קארטען. אין פאל פון א וכוה אין באצוג וויידזשעס, העכער פון דעם מינימום סקיי, וועט עס איי- געשטעלט ווערען פון דעם שאפ קאמי- טעט מיט דער באטייליגונג פון א פא- שטייער פון יוניאן אפיס.

4. געזינגען און רעפארמען וועלכע וועלען איינגעפיהרט ווערען אין באצוג צו וויידזשעס, שטונדען און ארבייטס- קאנטראל, אין דעם ניו יארק מארקעט, זאלען געגעבען ווערען צו די ארבייטער אין די פילדעלפיער שפער, נאכדעם ווי פירדליכע באדינגונגען וועלען עטא- בירט ווערען אין ניו יארקער סטרייט.

דער מיטינג האט אינסטרוירט די באשטעטע פון פילדעלפיער דזשיאנט באאדער צוזאמענען גלייך אויסצוארביי- טען אן אנרימענט מיט די דזשאבעס און די מאנעסטשורערס אויף די אוי- בען אנטענעבענע ליניען. פרעזידענט זיגמאן האט צוגעזאגט דער קאמיטע צי העלפען אין דער אויסארבייטונג פון דעם נייעם קאנטראסט.

דאס פאפולערע ליד וואס ווערט גע- זונגען אין דער יוניטי הויז, אין פא- רעסט פארק, פאנגט זיך אן אזוי:

"אין דער יוניטי איז לעבעדיק, אין דער יוניטי איז פריילאך, יעדע מיידעל איז א מלכה, יעדער בחור איז א מלך..."

און אזוי ציהט זיך דאס ליד ווייטער און ווייטער, אנרייכערנדיג אלץ און אלעס אין דער יוניטי הויז. און אויך די פארהייראטע מענשען וואס זיינען דארט ווערען נים געשאנעוועט.

און אזוי שעה און פאלקסטימליך ווי עס איז דאס ליד, די יוניטי, די מעניו, אזוי אויך דאס אויך דאס לע- בען. דאס גאנצע לעבען דארט איז א שעה ליד, א שטיק פאזעזיע פון בעסטען סארט! וואס פאר א באטרעף האט די פאזעזיע פון ווערמער, געגען דער פא- עזיע פון דעם לעהנעם, הארמאנישען יוניאן לעבען! דאס גאנצע לעבען דארט אטעמט מיט שעהנקייט און פאזעזיע, און די אלע געמיטער פון די נעסט וואס קומען שוין ווערען געלייטערט און דער- הויבען, די נשמה יתירה טרעט דארט פון קיינעם נים אפ אפילו אויף א מי- נוט.

נאך וואס טויג דא פיל צו ריידען, רעדזשיסטירט זיך און פאדערט אהין, וועט איהר אליין אויסגעפינען וואס דאס איז אזוינס. וואו זיך צו רעדזשיסטיר- רען ווייסט איהר דאך אוראי, — אין 3 וועסט 16טען נאס, אין אפיס ביל- דינג פון דער אינסערעשנאל.

מאק שוידר אין דער יוניטי הויז.

דער באוואוסטער אירישער אקטיאָר, מאק שוידר, איז לעצטע וואך ספעציעל צוריקגעפאָהרען אין דער יוניטי הויז, אין פארעסט פארק און דער גרויסער עולם דארטען האט שטארק הנאה געהאט פון זיין באזוך.

מאק שוידר איז איינער פון די אינטעליגענטסטע אקטיאָרען וואס די אי- רישע ביהנע פארמאגט. א חוץ אן אקטיאָר איז ער אויך א פאעט. ער איז א מיטגליד אין דער קאמיוניקאציע יוניאן, איז אין דעם י. ל. פרז שרייבער פאראיי- געשטענען וואס דערצעהלען מיר עס אן אנטקענען דעם וואס ער האט אין דער יוניטי הויז שמויערען דעם עולם אויף זיין אייגענארטיגען שטייגער. זונקאן אין דער פריי, ביי דער וועכענליכער פאר- לעזונג פון דער פינסקי האט ער פארנעל- ער און דעפלאמירט א ריידעל לידער פון הענדיק היינע. און מאנטאן אין דערפריי

די יוניטי הויז

אין פארעסט פארק, פא.

פון דער אינטערנעשאנאל ליידס גארמענט וואַרקערס יוניאן איז אפען פאר'ן זומער.

יעדען שבת אווענט — א גרויסארטיגער קאנצערט. פארשידענע פארזיילונגען אין מיטען וואך. זונטאג פריי — א ליטערארישע פארלעזונג מיטוואך אין דער פריי — אינטערעסאנטע לעקטשור.

וואס אלע און פארברענגט אן אנטענעמען וואקשישאן. אין דער יוניטי הויז האט איהר פון אלעס גומען: גומע, געשמאקע עסענס, צימערען מיט אלע שמאדמישע באקוועמליכ- קייטען איינגעפונקט אין בלומען און פלאנצען, וואס מען זעהט נים אין ערגעץ א חוץ-אין יוניטי לאנד. אויב איהר ווילט באמת גוט פארברענגען, פארעפהלט נים צו זיין דארט!

א חוץ מעמבערס פון דער אי- נטערנעשאנאל ווערען אין דער יוניטי הויז. אויפגענומען מעמבערס פון אנדערע ארגאניזאציעס, און זאנסט אינטעליגענטע מענשען און פריינד פון דער ארבייטער באוועגונג.

דער רעדזשיסטירטען אפיס איז אין דער אינטערנעשאנאל בילדינג, 3 וועסט 16טע סטריט, ניו יארק. מעלעפאן משעלסי 2148

דער אפיס איז אפען ביז 7 אויף אווענט, ארבייטער זאלען קאנען זיך רעדזשיסטירען געהענדיג פון דער ארבייט.

קלאוס מאכער איפמערקזאם!

אלע וואס ווייסען, אדער האבען א פארדאכט, אז אירגענער-וואו, אין ניו יארק אדער ארום ניו יארק, האט זיך געעפענט, אדער האלט זיך ביים עפענען א קלאוס-שאפ, זיינען געבעטען עס צו לאזען וויסען אין אפיס פון דער, אום אזא מאן דעפארטמענט" פון דער יוניאן, אין דער אינטערנעשאנאל בילדינג, 3 וועסט 16טע סטריט, 2 מער פלאר.

ברודער דזש. האלמער, משערמאן פון דער, אום אזא קא- מיטע'ר אדער זיין סעקרעטאר, וועלען זיין אין אפיס יעדען טאג, פון אין דער פריי ביז אין אווענט.

קלאומאכער! פארעמלט נים צו ברענגען אירגענער וועלכע איז- פארמאציע וואס איהר האט.